ZAKON
O POKRAJINAH /ZPok/

1 Uvod

Za decentralizacijo kot splošni pojem je značilno prenašanje nalog z države na druge organizacije, ki niso sestavni del državne uprave, ampak so sorazmerno samostojne. V pravni teoriji se govori o decentralizaciji s pomočjo samouprave. Samouprava temelji na ideji, da naj bi prišel vsak posameznik in vsaka družbena skupina do besede in vpliva v stvareh, ki se nanašajo na njihove interese in koristi, da torej o zadevah odločajo tisti, ki se jih zadeve tičejo.[1] Samouprava tako v širšem smislu pomeni, da neki krog interesentov sam upravlja s svojimi nalogami. Samouprava je v tem, da se nek krog poslov opravlja po ljudeh tiste organizacije, ki je na teh poslih neposredno zainteresirana, ne pa od centralne vlade ali od njej podrejene uprave.[2] Ideja in pravna podlaga decentralizacije je utemeljena na enotnosti celotne sfere oblasti, ki jo predstavljajo centralni državni organi. Država pa lahko del te oblasti oziroma del javnih nalog, in sicer naloge lokalnega (regionalnega) pomena, izroča lokalnim skupnostim, ki naj te naloge opravljajo načeloma samostojno, s svojimi organi, s svojimi sredstvi, vendar pod nadzorstvom centralnih državnih oblasti. Te naloge so lastne oziroma samoupravne naloge lokalnih skupnosti. Na lokalne skupnosti pa se prenašajo naloge izvajanja lokalnih javnih služb, ki jih morajo lokalne skupnosti izvajati samostojno in s svojimi sredstvi. Drugi krog nalog pa je tisti, ki jih država naloži lokalnim skupnostim, da jih opravljajo zanjo; to so prenesene naloge, ki jih izvajajo organi lokalnih skupnosti. Pri opravljanju teh nalog nastopajo organi lokalnih skupnosti kot nekakšna podaljšana roka državnih organov, vendar pa delujejo pri tem bolj samostojno kot državni organi.[3]

Temeljna značilnost samoupravne decentralizacije je, da prebivalstvo ožje družbene (lokalne) skupnosti (samo)upravlja s to družbeno skupnostjo po voljenih organih (posredno) in z instituti neposredne demokracije (na primer prek zbora občanov, referenduma, ljudske iniciative), temelja samouprave lokalnih skupnosti pa sta samostojnost in neodvisnost. Najbolj splošna opredelitev pojma samouprave je, da gre za pravico samostojno odločati o lastnih zadevah, torej tudi o zadovoljevanju potreb prebivalcev ožje skupnosti po dobrinah in storitvah, na podlagi lastne moči. Vendar pa o taki samostojnosti in neodvisnosti samouprave lokalnih skupnosti kot absolutni kategoriji ni mogoče govoriti saj mejo lokalne oblasti določa država s svojim pravnim redom. Slednja tako ne dopušča, da bi se na ozemlju, ki ga državna oblast obvladuje, pojavila oblast, ki bi bila po sili in učinku enaka ali podobna državni oblasti. Zato bo državna oblast ne glede na stopnjo decentralizacije in demokracije venomer obdržala nadzor nad delom oblasti ožjih družbenih skupnosti.

Samoupravi je blizu tudi pojem avtonomije, ki pa se od nje razlikuje glede na to, da se na primer v kontinentalni evropski pravni tradiciji samouprava praviloma omejuje samo na izvršilno oblast in ne na sprejemanje splošnih pravnih aktov – zakonov. Pogoj relativne samostojnosti in neodvisnosti samoupravnih ožjih družbenih (lokalnih) skupnosti je ustrezna stopnja teritorialne, upravne, politične in fiskalne decentralizacije.[4]

1.1 Teritorialna decentralizacija

Pojem teritorialne decentralizacije je najtesneje povezan s pojmom lokalne skupnosti in lokalne samouprave, saj se je skozi zgodovino decentralizacija nasploh začela razvijati kot teritorialna decentralizacija.

[1] Več Grafenauer, B. (2000) *Lokalna samouprava na Slovenskem: teritorialno organizacijske strukture* (Maribor: Pravna fakulteta)
[2] Pitamic, L. (1996) *Država* (Ljubljana: Pravna obzorja).
[3] Več Šmidovnik, J. (1995) *Lokalna samouprava* (Ljubljana: Cankarjeva založba)
[4] Brezovnik, B. (2008) *Izvajanje javnih služb in javno zasebno partnerstvo* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo).

Teritorij je ob obstoju oblasti in prebivalstvu, temeljni element za obstoj države in kot tak tudi bistveni element za opredelitev pojma lokalne skupnosti. Teritorij kot pojem le nakazuje fizične komponente človekovega prebivališča in je pomemben le v zvezi z naselitvijo ljudi na njem. Skozi zgodovino so bile države in tudi lokalne skupnosti praviloma že večkrat preoblikovane v procesu teritorialnih reorganizacij, v katerega pa se zmeraj poskuša vnašati določena merila racionalnosti. Lokalne skupnosti, to je občine in širše samoupravne lokalne skupnosti, se tako kot država sama ne oblikujejo na podlagi meril racionalnosti, po katerih bi se vnaprej presodilo, ali so sposobne za opravljanje nalog, ki jih morajo opravljati. Večinoma so današnje teritorialno decentralizirane lokalne skupnosti rezultat zgodovinskega razvoja, tradicij, političnih kompromisov, geografskih in drugih dejavnikov, ki niso povezani z merili racionalnosti glede na naloge in potrebe, ki jih morajo opravljati oziroma zadovoljevati (Grafenauer, 2000).

1.2 Upravna decentralizacija

Pojem upravne decentralizacije oziroma decentralizacije upravnih sistemov zajema prenašanje upravnih funkcij iz centra sistema na njegove posamezne dele. Pri tem gre predvsem za prenašanje treh temeljnih funkcij: izvrševanja, odločanja in kontrole. Omenjene funkcije je možno prenašati v različnem obsegu in od tega obsega je odvisna tudi stopnja decentralizacije upravnih sistemov. V primeru nizke stopnje decentralizacije se lahko prenese le funkcije izvrševanja, v primeru visoke stopnje decentralizacije pa se prenesejo na nižje ravni funkcije izvrševanja in odločanja, poleg tega pa tudi del funkcije kontrole. Ni pa mogoče prenesti vseh treh funkcij v celoti, kajti njihov prenos v celoti ne bi pomenil več decentralizacije sistema, ampak razpad in nastanek novih decentraliziranih sistemov.

Upravna decentralizacija ni samo tehnični proces, ampak ima večkrat tudi izrazit interesni naboj. Od uresničevanja interesov sta odvisna tudi vrsta in obseg decentralizacije. Tako lahko pri decentralizaciji upravnih sistemov razlikujemo upravno-tehnični in interesni vidik. Cilj prvega je doseči čim večjo racionalnost in učinkovitost upravljanja, cilj drugega vidika pa je povečati možnost uveljavljanja interesov njegovih nosilcev. Pri izvedbi decentralizacije pa se omenjena vidika medsebojno prepletata. Omenjena izhodišča decentralizacije upravnih sistemov so temelj razmerja med lokalno samoupravo in upravno decentralizacijo. Temeljni cilj upravne decentralizacije je zagotoviti učinkovit in racionalen upravni proces, pri lokalni samoupravi pa so interesi neposredni temelj decentralizacije upravnega sistema. Omenjeni interesi so bistveni element pojma lokalne samouprave, ki se oblikuje kot teritorialno upravni sistem na ožjem območju prav iz razlogov zadovoljevanja interesov, ki izhajajo iz skupnih potreb. Z vidika prenosa funkcij v okviru upravne decentralizacije gre pri lokalni samoupravi najprej za prenos funkcije odločanja (o interesih), čemur logično sledi tudi prenos funkcije izvrševanja teh odločitev. Praviloma se z omenjenima funkcijama prenese tudi del kontrole, ki se neposredno nanaša na izvajanje prvih dveh funkcij, del kontrole, ki naj zagotovi usklajeno delovanje vseh enot lokalne samouprave, pa se zadrži v centru.[5]

1.3 Politična decentralizacija

Z vidika prenosa funkcij v okviru upravne decentralizacije pri lokalni samoupravi se najprej prenašajo funkcije odločanja (o interesih), čemur pa logično sledi tudi prenos funkcije izvrševanja teh odločitev. Za lokalno samoupravo je bistveno, da prebivalci lokalne skupnosti sami upravljajo z lastnimi zadevami. Upravljanje pa pomeni sprejemanje odločitev, ki jih lahko prebivalci lokalne skupnosti sprejemajo neposredno ali prek organov lokalne samouprave. Zato je ključno vprašanje lokalne demokracije v tem, kakšno možnost imajo prebivalci lokalne skupnosti, da sodelujejo pri odločitvah v lokalni skupnosti.

Bistveni temelj decentralizacije oblasti je vsekakor prenos pristojnosti odločanja o lokalnih zadevah na nižje ravni. Tako se centralna oblast dejansko decentralizira. Seveda se postavlja vprašanje, katere sploh so lokalne zadeve in katera merila odločanja se pri prenosu odločanja o lokalnih zadevah uporabljajo. Z vidika demokratične vladavine bi bilo smiselno, da bi prebivalci lokalne skupnosti upravljali sami neposredno, kar pomeni, da bi vse odločitve v celoti sprejemali sami. Vendar pa je to v sodobni demokraciji nemogoče, ker so potrebe, ki se v njej zadovoljujejo, preveč raznovrstne in zapletene, da bi o njih odločali

[5] Trpin, G. (1998) Upravna teritorializacija, v: Ribičič, C. (ur.) *Regionalizem v Sloveniji* (Ljubljana: ČZ Uradni list RS).

vsi občani, in ker sodobno življenje zahteva nenehno odločanje. Zato je sprejemanje vseh ali večine odločitev, ki zadevajo lokalno samoupravo, poverjeno različnim organom lokalne samouprave, med katerimi ima osrednje mesto in pomen za lokalno demokracijo predstavniški organ (občinski svet, pokrajinski svet). Lokalno samoupravo tako razume tudi Evropska listina lokalne samouprave, po kateri lokalno samoupravo uresničujejo praviloma sveti in skupščine, ki jih sestavljajo člani, izvoljeni s svobodnim in tajnim glasovanjem na podlagi neposredne, enake in splošne volilne pravice. Ti organi pa imajo lahko izvršilne organe, Evropska listina lokalne samouprave pa posebej poudarja, da to ne vpliva na reševanje zadev tudi na zborih krajanov, referendumih ali kakšni drugi obliki neposredne udeležbe državljanov, kjer to dopušča zakon. To pomeni, da šteje Evropska listina odločanje po predstavniških telesih za nujen pogoj lokalne samouprave, neposredno demokratično odločanje pa ni obvezen del lokalne samouprave, temveč je odvisno od tradicije posamezne države in se v resnici zelo razlikuje po evropskih državah.[6]

1.4 Fiskalna decentralizacija

Zmožnost izvajanja decentraliziranih nalog je precej bolj odvisna od dejanskih kot pa normativnih danosti posamezne lokalne skupnosti. Res je, da se lokalne skupnosti osnujejo na normativni podlagi, pa vendar ustanavljanje ožjih lokalnih skupnosti večinoma ne sledi načelom racionalnosti. Zato moramo ob vprašanju zmožnosti izvajanja javnih storitev na lokalni ravni odpreti tudi razpravo o finančnih sredstvih, ki se namenjajo lokalnim skupnostim za izvajanje navedenih nalog. Če izhajamo iz tega, je tako nujna razprava o tako imenovani fiskalni decentralizaciji, ki je v svetu poznana tudi pod pojmom fiskalni federalizem.[7]

Teorija pravi, da je osnovni namen oblikovanja decentraliziranih enot doseganje večjih narodnogospodarskih koristi, kot bi bile dosežene, če decentralizacije ne bi bilo. Osnovno raven države se zato razdeli na več nižjih ravni, ki namesto nje opravljajo, po navadi z ustavo in zakoni, določene naloge v javnem interesu. V grobem bi lahko rekli, da je naloga države skrb za makroekonomsko stabilizacijo, nacionalno varnost in prerazdeljevanje dohodka, nižje ravni države (decentralizirane enote) pa prevzemajo tiste naloge, ki jih država zaradi svoje narave ne zmore dovolj učinkovito opravljati. Pri tem mislimo predvsem na dobavo tistih javnih dobrin, katerih poraba je tudi sicer omejena na meje decentralizirane enote.

Glavni dejavnik doseganja višjih stopenj narodnogospodarskih koristi z decentralizacijo je v tem, da se s pomočjo oblikovanja decentraliziranih enot bolj približamo dejanskim potrebam okolja, saj je centralizirana raven upravljanja zaradi informacijske asimetrije v podrejenem položaju glede na posamezne decentralizirane ravni (če ob tem zanemarimo še dodatne dejavnike, kot so na primer politični ali ustavni). Empirične analize so pokazale, da se potreba po decentraliziranih enotah veča z demografsko, geografsko, kulturno in ekonomsko raznolikostjo okolja, povpraševanje po lokalnih dobrinah in storitvah pa je cenovno močno neelastično. Temelje fiskalne decentraliziranosti je na primer že leta 1956 postavil Tiebout s svojim znanim modelom, ki je danes znan kot Tieboutov model. Tiebout tako pravi, da bodo v primeru velike mobilnosti gospodinjstev ta »volila z nogami«, kar pomeni, da bodo družine oziroma posamezniki za svoje bivanje izbrali tisto okolje, ki se bo glede na davke in ponudbo javnih dobrin (proizvodov in storitev, ki se zagotavljajo z izvajanjem dejavnosti javnih služb) najbolje prilegalo njihovim osebnim »okusom«. Kljub temu pa ne moremo trditi, da ob popolni odsotnosti mobilnosti decentralizacija ne prinaša neto povečanja skupnih koristi. Tako na primer tako imenovani Samuelsonov pogoj izenačevanja vsote mejnih stopenj substitucij in mejnih stroškov pravi, da te variirajo od ene do druge jurisdikcije (na primer stopnja čistoče vode ali zraka v mestu je zagotovo drugačna od tiste na podeželju).[8]

Decentralizirane fiskalne enote seveda nujno potrebujejo svoje lastne, specifične fiskalne instrumente. Tu se pojavlja vprašanje »pravilne vertikalne javnofinančne (davčne) strukture«. Napačna vertikalna

[6] Grad, F. (1998) *Lokalna demokracija* (Ljubljana: ČZ Uradni list RS).
[7] Oates, E.W. (1972) An Essay on Fiscal Federalism, *Journal of Economic Literature*, 32, str. 1120-1149.
[8] Tiebout, C. (1956) A Pure Theory of Locl Expenditures: *Journal of Political Science*, 64, str. 416–424.

javnofinančna (davčna) struktura ima namreč resne posledice za optimalno porazdelitev proizvodnih virov in povzroča motnje v delovanju ekonomskega sistema.[9]

Vrnimo se še na teoretična izhodišča, ki se nanašajo na meje in velikost decentraliziranih fiskalnih enot oziroma območij, med katerimi je treba poiskati ravnotežje med internalizacijo prelivajočih se koristi (oziroma stroškov) in upoštevanjem lokalnih specifičnosti (demografskih, geografskih, kulturnih in ekonomskih). Tako je smiselno oblikovati nekaj ravni enot, na primer:

- zaokrožena območja, ki obsegajo mestna središča, v katerih poteka večina ekonomske dinamike, in predmestja, v katerih živijo ustvarjalci te ekonomske dinamike;
- zaokrožena območja, ki obsegajo geografsko zaključene celote, kot so na primer naravni rezervati, visokogorske kmetije, gozdovi in drugi naravni viri;
- raven manjših lokalnih skupnosti, ki svojim prebivalcem omogočajo oblikovati njim lastne skupine potreb, ki jih nato skozi obstoj lokalne skupnosti tudi zadovoljujejo.[10]

Poleg pozitivnih strani decentralizacije obstajajo tudi negativne strani drobljenja večjega območja na manjše decentralizirane enote. Med temi tako imenovanimi pastmi decentralizacije lahko navedemo:

- decentralizacija in prevelika regulacija,
- decentralizacija in drobljenje internega trga,
- decentralizacija in korupcija,
- decentralizacija in ustrezna struktura virov ter nalog nižjih ravni oblasti,
- decentralizacija in makroekonomska koordinacija ter
- decentralizacija in (ne)transparentnost.[11]

Da bi dosegli osnovni namen fiskalne decentralizacije, mora biti izpolnjenih nekaj pogojev. Eden glavnih je nedvomno ta, da je decentralizirana enota avtonomna na področju financiranja. To pomeni, da ima na voljo dovolj raznoliko paleto finančnih virov, s katerimi lahko pokriva stroške, ki nastajajo ob dobavi dogovorjenih javnih dobrin svojim prebivalcem. Osnovni finančni viri so tako:

- lastni davki, ki jih predpisuje decentralizirana enota sama oziroma so bili predpisani z zakonom in jih uporabljajo vse decentralizirane enote;
- davčni viri, ki si jih decentralizirana enota deli z državo (tako imenovani odstopljeni davki);
- nedavčni prihodki različnih oblik (takse, pristojbine, subvencije, drugi lastni prihodki); in
- zadolževanje.

Pri oblikovanju ustrezne vertikalne javno finančne strukture je zato zelo pomembno, da se upoštevajo značilnosti lokalne skupnosti, ki so konec koncev tudi davčna baza in pogojujejo višino zbranih sredstev. Ob tem je pomembno, da ima lokalna skupnost v enem delu tudi možnost predpisovanja tako imenovanih lastnih davkov, ki jih oblikuje prav na podlagi informacij, ki jih ima o svojih prebivalcih, njihovem premoženju, moralnih vrednotah, ekonomski moči, navadah in predvsem potrebah. S tem se interna finančna konstrukcija decentralizirane enote lažje zapre, uresniči se načelo njene avtonomnosti in doseže učinek povečane narodnogospodarske koristi.[12] Odgovornost za stabilnost je primarno dodeljena centralni oblasti, deloma tudi zaradi problemov, ki bi nastali v primeru neodvisnosti lokalnih oblasti nad lokalnimi finančnimi viri. Čeprav se mednarodno makroekonomsko okolje spreminja v smeri fiskalne decentralizacije in čeprav imajo decentralizirane lokalne skupnosti v industrijsko razvitih državah pomembno vlogo pri stabilizaciji, je očitno, da je stabilizacijska funkcija v državah v razvoju funkcija centralne oblasti. Ob tem je pomembno omeniti, da je vloga lokalnih skupnosti pri stabilizacijski funkciji v državah v razvoju minimalna. Še več, lokalne skupnosti so pogosto visoko finančno odvisne od centralne oblasti celo v razmeroma decentraliziranih sistemih. Poleg tega pa so v državah v razvoju posebej problematični finančni

[9] McLure, C. (1983) *Tax Assignement in Federal Countries* (Canberra: Australian National University).
[10] Oates, E. W. (1999) An Essay on Fiscal Federalism, *Journal of Economic Literature*, 32, str. 1120-1149.
[11] Tanzi, V. (2001) *Pitfals on the Road to Fiscal Decentralisation* (Washington D.C.: Cernegie Endowment for International Peace).
[12] Brezovnik, B. & Oplotnik, Ž. (2003) *Fiskalna decentralizacija v Sloveniji* (Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo Maribor).

(davčni) viri lokalnih skupnosti, ki večinoma ne temeljijo na stabilnih davčnih osnovah, kot je na primer premoženje, temveč na virih, ki so odvisni od ekonomskih aktivnosti v lokalni skupnosti, kot so na primer kmetijstva in gospodarstva. Po omenjeni teoriji o fiskalni decentralizaciji je odgovornost za distribucijo, enako kot odgovornost za stabilnost, primarno dodeljena centralni oblasti. To primarno odgovornost centralne oblasti pa lahko opravičimo z naslednjim:

- samo centralna oblast je v položaju, da lahko prerazporeja finančna sredstva od bogatejših na revnejše lokalne skupnosti;
- različni programi redistribucije finančnih sredstev med lokalnimi skupnostmi lahko ustvarjajo več problemov ob pogoju, da so produktivni faktorji visoko mobilni. To pomeni, da se lahko rezidenti in gospodarski subjekti selijo iz revnejših lokalnih skupnosti v bogatejše; lokalne skupnosti stremijo k zbiranju javnih prihodkov po virih, ki so progresivni in enostavni.[13]

Vloga decentraliziranih lokalnih skupnosti pri funkciji delitve javnofinančnih sredstev (alokacijska funkcija) je precejšnja predvsem, ker ni mogoče poenotiti javnih storitev v vseh lokalnih skupnostih v posamezni državi. Splošno blaginjo v lokalni skupnosti je mogoče doseči le z ustrezno decentralizacijo, saj lahko rezidenti posamezne lokalne skupnosti sami izbirajo med javnimi dobrinami ter finančnimi viri za kritje javnih izdatkov. V primeru enotne ponudbe javnih dobrin se odločitve o kakovosti in učinkovitosti ponudbe sprejemajo na centralni ravni. Tak sistem pa ni približan prebivalstvu, ki živi na območju posamezne lokalne skupnosti. Prav zato je decentralizacija nujna, ne le zaradi razlik v ponudbi, ampak tudi, ker se odločitve o potrošnji javnih sredstev vežejo na dejanski vir stroškov. Če obstaja v posamezni državi več decentraliziranih lokalnih skupnosti, je večja tudi verjetnost inovacij in izboljšav v ponudbi lokalnih javnih dobrin in storitev (Brezovnik & Oplotnik, 2003).

2 Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93), ki je bil sprejet konec leta 1993, je na podlagi 143. člena ustave uredil povezovanje občin v pokrajine zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena, postopek ustanovitve pokrajine, pravni status pokrajine, izstop občine iz pokrajine, prenos nalog v izvirno pristojnost pokrajin ter načela prenosa nalog iz državne pristojnosti v opravljanje pokrajinam, organe pokrajine, predstavništvo občin v pokrajinskem svetu in druga vprašanja uvedbe pokrajin.

Določbe Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki so se nanašale na pokrajine, niso bile nikoli izvedene. Ureditev pokrajin v ustavi in zakonu je bila od vsega začetka sporna. Predvsem zaradi tega, ker naj bi se v pokrajine povezovale občine, torej bi bile ustanoviteljice pokrajin občine. S tem bi bile pokrajine institucionalna oblika medobčinskega sodelovanja.

S strategijo Republike Slovenije za vključevanje v Evropsko unijo je bila kot usmeritev in ukrep politike izrecno predvidena vzpostavitev pokrajin kot vmesne ravni teritorialne upravne organiziranosti, ki bi lahko delovala kot partner evropskih strukturnih skladov ter v čezmejnem regionalnem sodelovanju. Regionalizacija je nujna podlaga za hitrejši in bolj uravnotežen razvoj Slovenije. Ob izvajanju zakonov, s področja spodbujanja skladnega regionalnega razvoja kot temeljne sestavine razvojne politike v Republiki Sloveniji in Evropski Uniji, se je pokazalo, da rešitve, ki dajejo sicer teritorialni okvir in opredeljujejo regionalni razvoj kot skupno odgovornost države in občin, ne omogočajo uveljavljanja regionalnih interesov, kar ima lahko za posledico neučinkovito ter razvojno in ekonomsko neustrezno izvajanje razvojnih funkcij. Ob odsotnosti pokrajin se je Vlada RS s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 zavezala k postopni vzpostavitvi regionalnih struktur s povezovanjem občin v razvojne regije, ki je v obstoječem sistemu javne uprave edina delujoča regionalna povezava občin na podlagi določb Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja /ZSRR-2/ (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16). Ta proces povezovanja občin in opravljanja razvojnih nalog na regionalni ravni pa je temelj za vzpostavitev pokrajinske ureditve Slovenije, ki je sicer majhna, vendar geografsko izrazito raznolika država.

[13] Smoke, P (2001) *Fiscal decentralisation in Developing Countries: A Review of Current Concepts and Practice* (Geneva: United Nations Research Institute for Social Development).

Od uvedbe lokalne samouprave v letu 1994 se je pokazalo, da je Slovenijo treba regionalizirati z ustanovitvijo pokrajin. Od leta 1999 so poslanke in poslanci sicer predlagali ustanovitev posameznih pokrajin (predlog Zakona o Koroški pokrajini z dne 3.2.1999 (Herman Tomažič, Peter Petrovič, Darinka Mravljak); predlog Zakona o pokrajini Posavje z dne 14.7.2000 (Jože Avšič, Branko Janc); predlog Zakona o pokrajini Bela Krajina z dne 24.8.2000 (Andrej Fabjan); predlog Zakona o Severnoprimorski pokrajini z dne 18.10.2000 (Borut Pahor); predlog Zakona o Pokrajini Spodnje Podravje z dne 18.10.2000 (Franc Pukšič); predlog Zakona o ustanovitvi Zgornje Savinjske in Šaleške pokrajine z dne 9.2.2005 (Bojan Kontič)), vendar jih Državni zbor RS ni sprejel, češ da je potrebno vse pokrajine ustanoviti hkrati. Tega pa ni bilo mogoče storiti brez spremembe ustave, ki bi na območju cele države hkrati omogočila ustanovitev pokrajin kot samostojnih upravno političnih teritorialnih skupnosti in razvojnih entitet s položajem pravne osebe javnega prava, z lastnim premoženjem in finančnimi viri, z izvirnimi pristojnostmi in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi.[14] S spremembami je bilo treba omogočiti izvedbo decentralizacije oziroma prenosa upravljanja javnih zadev z državne na lokalno, pokrajinsko raven v skladu z načeli subsidiarnosti.[15]

S sprejetjem Ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 68/06) so bili spremenjeni 121., 140. in 143. člen ustave, ki so podlaga za oblikovanje zakonov, s katerimi bodo urejeni oblikovanje območij pokrajin, njihov pravni status, organizacija, naloge in financiranje.

Z ustavnim zakonom se v državno ureditev Republike Slovenije umeščajo pokrajine kot samostojni upravno politični teritorialni podsistem lokalne samouprave. Novi določbi 121. in 140. člena ustave sta odprli proces decentralizacije javne uprave s prenosom izvajanja državnih nalog na lokalne skupnosti in s tem uveljavljanje evropskega načela subsidiarnosti. Na podlagi 143. člena ustave so pokrajine dobile pravni status samoupravnih lokalnih skupnosti s pravico do pokrajinske samouprave in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi.

Pri oblikovanju območij pokrajin, ki so v skladu z ustavo samoupravne lokalne skupnosti, gre s stališča načel lokalne samouprave o teritorialni samoupravnosti za območje, poseljeno s prebivalci, ki imajo skupne interese in potrebe, ki so jih sposobni in jih želijo skupaj uresničevati. Torej so pokrajinska skupnost.

Pokrajine bodo ustanovljene hkrati na območju cele države, imele bodo isti pravni status in iste naloge v vsej državi. Pokrajine bodo opravljale lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena, ki bodo določene z zakonom. Poleg tega ustava omogoča prenašanje izvajanja državnih nalog na pokrajine. Določba ustave določa način sprejemanja zakona o ustanovitvi pokrajin z dvotretjinsko večino navzočih poslancev in ob sodelovanju občin.

Sposobnost pokrajinske skupnosti, da samostojno in demokratično v sistemu pokrajinske samouprave uresničuje skupne interese in zagotavlja skupne potrebe svojih članov, se izkazuje v ustreznem obsegu lastnih človeških, materialnih in finančnih virov. Pokrajina je torej v skladu z ustavnim konceptom geografsko zaokrožena teritorialna enota, ki ima možnosti, da zaradi svojih gospodarskih, človeških, prostorskih in drugih zmogljivosti, zagotavlja uresničevanje potreb pokrajinske skupnosti v skladu z njenimi interesi. S tem je opredeljeno osnovno izhodišče, po katerem je pokrajina območje z lastnimi zaključenimi funkcijskimi in infrastrukturnimi sistemi. Optimalna regionalizacija bo zagotavljala možnosti za skladnejši regionalni razvoj, porast razvojnih potencialov in stabilnosti razvojnih procesov in nikakor ne poslabšanje sedanjih razmer in nove prostorske ter razvojne neuravnoteženosti. Pomenila bo racionalno organiziranost sistema javne uprave na regionalni ravni, splošno optimalno dostopnost do pokrajinskih (javnih) služb in vsebinsko usklajeno umestitev pokrajin v hierarhijo teritorialnih členitev. Skladno s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 se bo z ustanovitvijo pokrajin krepil partnerski odnos med organi države in lokalne samouprave, kar je pogoj za pospešen razvoj

[14] Več Šmidovnik, J. (1995) *Lokalna samouprava* (Ljubljana: Cankarjeva založba).
[15] Več o lokalni samoupravi in načelu subsidiarnosti v Vlaj, S. (2001) *Lokalna samouprava s poudarkom na načelu subsidiarnosti* (Ljubljana: Visoka upravna šola).

obeh sistemov. Po reformi lokalne samouprave je Slovenija v letu 1994 dotedanji enotirni upravni sistem nadomestila z dvotirnim, s čimer je bila postavljena jasna meja med lokalno samoupravo in državno upravo, vendar pa sistema, nista ustrezno povezana, da bi zagotavljala učinkovito delovanje državne uprave na lokalni ravni ter predvsem učinkovito izvajanje javnih storitev. Z ustanovitvijo pokrajin se tako ponuja možnost (postopne) odprave dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitev enotirnega sistema, v katerem bi prenesene državne naloge na lokalni ravni izvajale pokrajinske uprave.

Pokrajine so nova struktura upravljanja, ki bo zapolnila vrzel med občinami in državo in bo primerno mesto za uresničevanje načela subsidiarnosti oziroma za nujno potrebno decentralizacijo in demokratizacijo naše države. To dograditev lokalne samouprave nam narekujejo najprej domače razmere in razlogi, pa tudi primerljivost z evropskimi kriteriji in standardi, ki jih vsebujejo ratificirana Evropska listina lokalne samouprave (MELLS) in drugi dokumenti Sveta Evrope in Evropske unije. Dobra lokalna in regionalna samouprava je javna dobrina, ki so jo želele zagotoviti države članice Sveta Evrope. Zagotavljanje dobrega lokalnega in regionalnega upravljanja je bistveni cilj, ki ga morajo zasledovati članice Sveta Evrope, z namenom odgovoriti na izzive, s katerimi se soočajo njihove družbe in upoštevati legitimna pričakovanja njihovih državljank in državljanov. Hkrati regionalna samouprava spodbuja učinkovito rabo različnih regionalnih virov in ohranja regionalno identiteto.

Svet Evrope sprejema temeljne pravne in politične dokumente s področja lokalne in regionalne samouprave in skrbi za pretakanje primerov dobrih izkušenj med državami članicami, Evropska unija pa pri svojem delovanju računa z lokalnimi in regionalnimi skupnostmi v posamezni državi članici.

3 Cilji, načela in poglavitne rešitve

Temeljni namen in cilj uvedbe pokrajin je učinkovito in pregledno upravljanje za zagotavljanje kakovostnih storitev za lokalno in regionalno prebivalstvo in zagotavljanje skladnejšega regionalnega razvoja. Za to sta potrebni funkcionalna in fiskalna decentralizacija upravljanja v skladu z načelom subsidiarnosti, pri čemer pokrajine naloge iz svoje pristojnosti opravljajo samostojno, v skladu z ustavo in zakoni, v korist svojih prebivalcev v skladu z načeli lokalne samouprave.

Pokrajine so tiste upravnopolitične strukture, ki naj bi prispevale k skladnejšemu razvoju Slovenije. Pokrajine morajo razpolagati z gospodarskimi, človeškimi in infrastrukturnimi viri za izkoriščanje lastnega razvojnega potenciala in pridobivanja sredstev EU. Tudi za naše pokrajine velja, da le finančno samostojne in s fiskalno avtonomnostjo stimulirane pokrajine lahko dosegajo želene učinke spodbujevalca razvoja v družbi. V primeru centralizirane prerazporeditve, ki sloni na izhodiščih dekoncentracije javnih funkcij in administrativnem sistemu prerazdelitve fiskalnih virov s strani države, brez fiskalne avtonomnosti bodočih pokrajin, o pravih učinkih fiskalne decentralizacije ni možno govoriti.

Pokrajin ob ustanovitvi sicer ne bi smeli obremeniti s preobsežnimi nalogami ter z izvajanjem državnih funkcij, saj se s tem lahko preusmeri delovanje pokrajin v napačno smer, ki ne bi bila razvojno naravnana. Pokrajinam moramo najprej dati vsebino, to so njihove izvirne naloge, ki omogočajo uveljavljanje interesov, ki se oblikujejo na regionalni ravni. Izhajajoč iz navedenega predlagamo temeljne naloge pokrajin in da se vlada odloči za postopen prenos državnih nalog v izvajanje pokrajinam in tudi postopno uvedbo enotirnega upravnega sistema na regionalni ravni.

Zakon o pokrajinah ureja pravno sistemske sestavine pokrajine v skladu z ustavnimi načeli lokalne samouprave in načeli, ki so v pravni red Republike Slovenije vgrajene z Evropsko listino lokalne samouprave (MELLS). Njihova vsebina je pravna institucija pokrajinske samouprave, ki je sicer istovrstna institucija kot lokalna samouprava v temeljnih samoupravnih lokalnih skupnostih, vendar ji ni enaka.

Pravno sistemske sestavine lokalne samouprave opredeljujejo položaj samoupravnih lokalnih skupnosti v sistemu delitve funkcij oblasti in njihova razmerja do državnih organov. Načelo delitve oblasti ima horizontalni vidik, v skladu s katerim na ravni države uresničujejo funkcijo oblasti zakonodajna, izvršilna in sodna veja oblasti, ter vertikalni vidik, ki pomeni decentralizacijo in samostojno ter neodvisno

uresničevanje oblasti na ravni samoupravnih lokalnih skupnosti. V skladu z obema načeloma, načelom delitve oblasti in načelom samostojnosti lokalne samouprave, temeljijo razmerja med državnimi organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti na sistemu zavor in ravnotežja, določenem z ustavo in zakonom, ki zagotavlja lokalni samoupravi njeno samostojnost in hkrati njeno delovanje v skladu z ustavo in zakonom.

Pravno sistemske sestavine pokrajinske samouprave so:

- teritorialna, ki pomeni členitev državnega teritorija na območja (regionalnih) lokalnih skupnosti, ki jim je z državnim aktom, s katerim se ustanovijo, podeljen status pokrajin kot samoupravnih lokalnih skupnosti,
- organizacijska, ki pomeni opredelitev pravnega statusa pokrajine kot osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja, ki je organizirana kot avtonomni teritorialni upravni sistem z lastnimi pristojnostmi in katerega naloge opravljajo prebivalci neposredno in po svojih neposredno voljenih predstavniških organih,
- funkcionalna, ki pomeni opredelitev lastnega delovnega področja pokrajine, ki izraža skupne potrebe in interese njenih prebivalcev in jih pokrajina lahko samostojno opravlja ter ima zato zadostne vire financiranja in premoženje, s katerim lahko sama razpolaga, pri čemer pristojni državni organi nadzorujejo le zakonitost dela njenih organov.

Osrednja vsebina predloga zakona o pokrajinah sta funkcionalna sestavina pokrajinske samouprave, ki se nanaša na naloge pokrajine ter organizacijska sestavina pokrajinske samouprave, s katero so opredeljeni organi pokrajine ter način sprejemanja odločitev v pokrajini. Teritorialne pravno sistemske sestavine pokrajin so urejene z Zakonom o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/.

V skladu s 143. členom Ustave RS so pokrajine pristojne za:

- naloge širšega lokalnega pomena in
- z zakonom določene naloge regionalnega pomena ter
- upravne naloge iz državne pristojnosti, ki v skladu z zakonom, ki ureja pokrajine, spadajo v področja nalog pokrajine.

Javna uprava in s tem tudi pokrajine izvaja tri temeljne funkcije: regulatorno (oblastno), pospeševalno in servisno. V okviru regulatorne izvaja družbeno regulacijo, pri čemer postavlja abstraktna pravila ravnanja ter na njihovi podlagi na temelju realnih situacij oblikuje konkretna pravna razmerja oz. konkretna pravila ravnanja. Druga je pospeševalna funkcija, ki predstavlja sklop neoblastnih ukrepov države in njenih institucij, s katerimi v skladu s politiko omogoča hitrejši razvoj določenih dejavnosti oziroma področij družbenega življenja. V okviru servisne funkcije pa zagotavlja javne dobrine in javne storitve, to so tiste, ki so nujno potrebne za zadovoljevanje potreb posameznikov, pa jih iz različnih razlogov ni mogoče zagotoviti prek sistema tržne menjave.

Lokalne zadeve širšega pomena so naloge, za katere je generalno pristojna pokrajina že na podlagi ustave. Po vsebini pa so lokalne zadeve širšega pomena zlasti na področjih zagotavljanja storitev splošnega pokrajinskega pomena ter nalog, ki so v zakonu določene kot naloge v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, torej ali občin ali pokrajine, so pa po svoji naravi lokalne zadeve širšega pomena, ker so skupne območjem več občin in presegajo njihove finančne zmožnosti. Pogosto se te naloge ne izvajajo, ker po obstoječi ureditvi ni institucionalnega nosilca, ali pa jih izvajajo le mestne in nekatere večje občine. V skladu s to ugotovitvijo bo treba to vrsto nalog pokrajin določiti z zakonom, s katerim bodo razmejene naloge pokrajin od nalog občin. Zaradi velike raznolikosti nalog in glede na zelo različne zmožnosti občin, predvsem mestnih občin, pa bo treba pokrajinam prepustiti, da posamezne naloge širšega pomena ob upoštevanju interesov občin in svojega prebivalstva opredelijo kot svoje naloge s svojimi predpisi. Na tem področju bodo pokrajine izvajale vse tri temeljne funkcije javne uprave: regulatorno, pospeševalno in servisno.

Naloge regionalnega pomena po svoji naravi niso lokalnega pomena, niso pa tudi državnega pomena; so

vmesnega – regionalnega pomena. Naloge javne uprave so praviloma določene z zakonom. V Sloveniji je opravljena razmejitev med nalogami državnih upravnih sistemov in nalogami občinskih upravnih sistemov oziroma upravnih sistemov lokalnih skupnosti. S pokrajinami pa Slovenija uvaja v svojo upravno organizacijsko ureditev novi upravni sistem. Uvedba novega upravnega sistema nujno poseže v položaj obstoječih upravnih sistemov, saj se vsi upravni sistemi nahajajo na istem teritoriju in nanašajo na iste ljudi. V konkretnem primeru to pomeni, da bo uvedba pokrajin močno posegla v obstoječo teritorialno ureditev državne uprave ter v položaj občin. Glede na to bo za ugotovitev nalog regionalnega pomena nujno izdelati funkcionalno analizo državne uprave s poudarkom na njenih teritorialnih enotah ter funkcionalno analizo sedanjih občin. Na ta način bi dobili ustrezno podlago za umestitev pokrajin oziroma njihovih funkcij v celotni sistem družbenega upravljanja, saj bodo pokrajine večino funkcij črpale iz obstoječih funkcij države in občin. Funkcionalna analiza regulatorne funkcije se izvede z analizo pravnih predpisov, saj mora imeti vsaka pristojnost ali naloga iz tega okvira neposredno podlago v državnem predpisu ali predpisu samoupravne lokalne skupnosti. Funkcionalna analiza servisne funkcije bi morala zajeti naloge in organiziranost funkcionalnih upravnih sistemov (storitev splošnega pomena) na državni in občinski ravni. Na podlagi te analize bi morali izoblikovati modele funkcionalnih upravnih sistemov na regionalni ravni. To pomeni, da bi morali določiti, katere storitve splošnega pomena se bodo izvajale na pokrajinski ravni in kakšne bi lahko bile njihove organizacijske oblike. Podobno velja tudi za pospeševalno funkcijo. Najprej bi bilo treba analizirati vse vrste in oblike izvajanja pospeševalne dejavnosti na ravni države in na ravni samoupravnih lokalnih skupnosti, nato pa bi morali opredeliti te dejavnosti in njihove organizacijske oblike na ravni pokrajine.

Zaradi navedenih nujnih postopkov je bila pri pripravi zakona o pokrajinah, v njegovih funkcionalnih sestavinah, izbrana postopnost. Predlog vsebuje torej splošno opredelitev nalog pokrajine oziroma področij, na katerih bodo te naloge opredeljene s področnimi zakoni. Naloge in pristojnosti naj bi se prenašale na pokrajine postopno s spreminjanjem materialnih predpisov.

Predlog zakona opredeljuje področja, na katerih bodo z materialnimi zakoni za posamezna področja javnih nalog določene konkretne naloge regionalnega pomena v izvirni pristojnosti pokrajin. Delovna področja izvirnih nalog pokrajine so opredeljena na področjih regionalnega razvoja gospodarstva in energije, okolja, prostora, prometa, kmetijstva in gozdarstva, šolstva in športa, visokega šolstva in znanosti, področju kulture, zdravja, dela, družine in socialnih zadev, zaščite in reševanja.

Ključna funkcija pokrajin, ki jo opredeljuje poglavje, ki ureja konstituiranje pokrajin in začetek njihovega dela, je funkcija razvojnih regij in naloge izvajanja regionalne razvojne politike in usklajevanja trajnostnega razvoja na področju gospodarskega, socialnega, prostorskega, okoljskega, kulturnega razvoja in razvoja človeških virov. Posledica tega je, da bodo pokrajine takoj po konstituiranju začele opravljati nekatere naloge regionalnega pomena, širšega lokalnega pomena, kot tudi naloge, določene v veljavnih zakonih. Pokrajine kot upravni teritorialni sistemi imajo sebi lastne pristojnosti v zvezi z ustanavljanjem pravnih oseb javnega prava, izvajalcev negospodarskih storitev splošnega pomena ali dejavnosti, ki se izvajajo v javno korist. Te pristojnosti jim bodo dane z ustanovitvijo. Hkrati pa bodo nanje postopoma prenesene ustanoviteljske pravice, stvarno in finančno premoženje oseb javnega prava, katerih ustanoviteljica je država, in opravljajo storitve splošnega pomena na področjih, ki so ključnega pomena za kulturni in socialni razvoj ter razvoj človeških virov na regionalni ravni.

S predlogom zakona je predvidena (postopna) odprava dvotirnega upravnega sistema, v okviru katerega državne naloge na lokalni ravni izvajajo upravne enote. Naloge slednjih bodo prenesene na pokrajinske uprave, ki bodo za zagotovitev teritorialne dostopnosti upravnih nalog ustanovile enote pokrajinske uprave na območju sedanjih upravnih enot. V okviru opravljanja posameznih nalog iz državne pristojnosti lahko pokrajina sprejema predpise, s kateri se ureja izvajanje take naloge, če je to z zakonom ali uredbo vlade določeno. Ti predpisi pokrajine imajo pravno naravo upravnega izvršilnega predpisa ali predpisa s posamičnim učinkom.

S predlogom zakona so kot pokrajinski organi določeni pokrajinski svet, predsednik pokrajine, nadzorni odbor pokrajine in svet občin. Najvišji organ odločanja o vseh zadevah iz pristojnosti pokrajine je

pokrajinski svet. Izvršilni organ pokrajine je predsednik pokrajine. Razmerje med pokrajinskim svetom in predsednikom pokrajine je glede odgovornosti opredeljeno v skladu z drugim odstavkom 3. člena Evropske listine lokalne samouprave. Glede nekaterih vprašanj organizacije pokrajinskih organov se je bilo zaradi enotnosti ureditve primerno navezati na uporabo ureditve v zakonu, ki ureja lokalno samoupravo in ki veljajo tudi za pokrajine. Za nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine pa tudi na zakon, ki ureja državno upravo.

Upravne naloge za pokrajino opravlja pokrajinska uprava, organizirana v pokrajinskih upravnih organih po resornem načelu glede na pokrajinske pristojnosti. Predstojništvo pokrajinske uprave je po zgledu občinske ureditve deljeno med predsednikom pokrajine (usmerjanje in nadzorstvo) ter direktorjem pokrajinske uprave, ki je uradnik na položaju in ga imenuje predsednik pokrajine.

Predlog zakona zagotavlja pokrajini pravni status pravne osebe javnega prava in načeloma premoženjsko in finančno avtonomijo. To pomeni, da imajo pokrajine premoženje in lastne vire financiranja, s katerimi na podlagi pokrajinskega proračuna samostojno upravljajo. Lastni viri sredstev pokrajin za financiranje nalog iz izvirnega pokrajinskega delokroga morajo biti določeni z zakonom kot deljeni ali odstopljeni davki, takse ali druge obvezne dajatve tako, da bodo po vrsti, namenu in obsegu ustrezali nalogam in pristojnostim, ki bodo prešle v izvirno pokrajinsko pristojnost. Sistem financiranja pokrajin bo opredeljen s posebnim zakonom.

S predlogom zakona so v skladu z načeli lokalne samouprave urejena razmerja med občinami in pokrajino, med državo in pokrajino ter zagotovljeno medsebojno sodelovanje med pokrajinami.

Zaradi uvedbe pokrajin ne sme priti do povečevanja obsega javnega financiranja, temveč je v skladu z načelom koneksitete treba zagotoviti, da s prehodom ali prenosom nalog in pristojnosti v pokrajinsko pristojnost preidejo ali so preneseni tudi viri oziroma sredstva za financiranje teh nalog. V skladu s temi zahtevami so določbe o zagotovitvi kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek dela pokrajin ter s prehodnimi določbami predvideno začasno financiranje pokrajin iz državnega proračuna, v skladu z zakonom, ki bo urejal izvrševanje državnega proračuna za prvo proračunsko leto.

4 Ocena finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

Predlog zakona nima finančnih posledic za sprejeti državni proračun za leto ... . Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

5 Prilagojenost ureditve pravu evropske unije

Predlog zakona ni povezan s pravom Evropske unije.

6 Primerjalna pravna ureditev v državah članicah evropske unije

Upravno politični podsistemi na vmesni ravni, kot so regije, okrožja, departmaji v regionaliziranih in unitarnih državah Evropske unije sicer temeljijo na načelih, ki so združena v Evropski listini lokalne samouprave, vendar so v pravnem redu vsake od držav urejeni različno, ker so odvisni od siceršnje državne ureditve, sistema javne uprave, lokalne samouprave in javnih financ. Razlike med državami so na teh ravneh še bolj poudarjene kot na ravni občin. Države z oblikovanjem širših skupnosti in s prenosom funkcij v opravljanje teh skupnosti zasledujejo zelo različne cilje. Oblikovanje območij teh skupnosti pogosto temelji na zgodovinskih upravnih teritorializacijah, na etničnih, kulturnih in narodnostnih posebnostih. V novejšem času pa so najpomembnejši element oblikovanja regionalnih skupnosti razvojne zahteve in zmanjševanje regionalnih razlik. Vsi ti elementi močno vplivajo na razmerja med državno skupnostjo in regionalnimi skupnostmi ter njihovo avtonomijo.

Za primerjalno pravni pregled smo izbrali tri države: Francijo, nemčijo in Češko republiko.

Francija

Francoski model lokalne samouprave je eden temeljnih v Evropi in je v preteklih stoletjih imel velik vpliv na razvoj lokalne samouprave v Evropskih državah. Upravno je Francija, z 65.856.609 prebivalci in 632.834 km^2 površine, razdeljena na 16 regij (13 v kontinentalnem delu države), 99 departmajev (96 v kontinentalnem delu države) in 36.658 občin. Medtem ko so občine tradicionalno pristojne za funkcije registracijske pisarne, voline funkcije, socialne storitve, izobraževanje, vzdrževanje občinskih cest, razvojno in prostorsko načrtovanje ter javni red; so departmaji pristojni za socialne in zdravstvene storitve, urbani in infrastrukturni razvoj, izobraževanje, kulturo in dediščino ter varstvo okolja. Regije so pristojne za ekonomski in teritorialni razvoj in načrtovanje, promet, izobraževanje in zaposlitvene programe, kulturo, gradnjo in vzdrževanje srednjih šol ter zdravstvo (The Council of European Council of Municipalities and Regions, 2019).

Nemčija

Nemčija je zvezna država z 80.780.000 prebivalci in 357.340 km^2 površine, ki jo tvori 16 zveznih dežel. Lokalna samouprava ni enotno organizirana v vseh zveznih deželah. Na lokalni ravni je ustanovljenih 11.313 občin (Gemeinden) od katerih je 2.060 mest (Städte). Ob navedenem je na vmesni ravni organiziranih 295 okrajev (Kreise). Medtem ko so občine pristojne za prostorsko načrtovanje, občinske davke, javni red in mir, občinske ceste, javni prevoz, oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadne vode, upravljanje z vodami, gasilsko službo, socialno pomoč in mlade, predšolsko vzgojo, gradnjo in vzdrževanje šol in pokopališko dejavnost; so okraji pristojni za gradnjo in vzdrževanje regionalnih cest, socialnih storitev in mladine, zbiranje in ravnanje s komunalnimi odpadki, zdravstveno varstvo, varnost hrane, varovanje narave in okolja, zunanje zadeve, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in javni transport. Zvezne dežele pa so pristojne za zakonodajo, javno upravo, policijo, domovinsko varnost, davke, pravosodje, kulturo, univerzitetno izobraževanje, izobraževanje, okolje ter nadzor nad lokalno samoupravo (The Council of European Council of Municipalities and Regions, 2019).

Češka republika

Češka republika je unitarna država z 10.512.14 prebivalci in 78.867 km^2 površine. Na lokalni ravni je ustanovljenih 6.258 občin in 14 regij. Medtem ko so občine pristojne za lokalni razvoj, upravljanje z kmetijskimi in gozdnimi zemljišči, občinsko policijo, oskrbo s pitno vodo in odvajanje odpadne vode, ravnanje z gospodinjskimi odpadki, primarno šolstvo, stanovanjsko politiko, socialne storitve, prostorsko načrtovanje in javni prevoz; so regije pristojne za sekundarno šolstvo, cestno infrastrukturo, socialne storitve, varstvo okolja, javni prevoz, regionalni razvoj in zdravstveno varstvo (The Council of European Council of Municipalities and Regions, 2019).

7 Druge posledice sprejema predloga zakona

V skladu s sprejetim zakonom bo treba spremeniti in dopolniti vse tiste posebne zakone, ki urejajo področja, na katerih bodo določene pristojnosti prevzele pokrajine. Hkrati bo treba uskladiti sistemske zakone s področja javnih financ, javnih uslužbencev, plač v javnem sektorju in druge predpise, ki urejajo delovanje organov javne uprave.

8 Besedilo členov z obrazložitvami

ZAKON O POKRAJINAH /ZPok/

1 Splošne določbe

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon ureja pravni status pokrajine, področja nalog pokrajine, organizacijo pokrajine, sodelovanje

prebivalcev pri odločanju, pokrajinsko upravo, načela urejanja financiranja pokrajin, statut pokrajine in pokrajinske predpise, sodelovanje pokrajine z občinami, državnimi organi in medsebojno sodelovanje pokrajin, postopek spremembe imena, sedeža in območja pokrajine, naloge pokrajine ter druge zadeve, pomembne za začetek dela pokrajin.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena vsebina zakona.

2. člen
(konstitutivni elementi in simboli pokrajine)

(1) Z zakonom o ustanovitvi pokrajine so določeni območje, ime in sedež pokrajine ter število članov prvega pokrajinskega sveta.
(2) Pokrajina ima pravico do uporabe lastnega grba, zastave in žiga, ki jih določi s svojim predpisom v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena vsebina zakona o ustanovitvi pokrajin ter pravica do uporabe lastnega grba, zastave in žiga, ki jih določi pokrajina samostojno s svojim predpisom in v skladu z 10. členom Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/. Slednji določa, da imajo samoupravne lokalne skupnosti pravico do uporabe lastnega grba in zastave. Grb in zastava se morata razlikovati od grba in zastave Republike Slovenije, tujih držav in narodov ter drugih samoupravnih lokalnih skupnosti. Grb in zastavo določi samoupravna lokalna skupnost s predpisom. Samoupravne lokalne skupnosti uporabljajo žig, ki mora vsebovati označbo in ime samoupravne lokalne skupnosti.

3. člen
(pokrajinska samouprava)

(1) Pokrajina je samoupravna lokalna skupnost, ki samostojno v skladu z ustavo in zakonom ureja in opravlja zadeve iz svoje pristojnosti v korist prebivalk in prebivalcev pokrajine (v nadaljnjem besedilu: prebivalci).
(2) Pokrajinsko samoupravo uresničuje pokrajinski svet, ki ga sestavljajo članice in člani (v nadaljnjem besedilu: član), izvoljeni na podlagi splošne in enake volilne pravice, drugi pokrajinski organi ter prebivalci pokrajine na načine neposrednega sodelovanja pri sprejemanju odločitev v pokrajini, določene z zakonom.

Obrazložitev:
Z določilom prvega odstavka se konkretizirajo določila prvega odstavka 143. člena Ustave RS, ki določa, da je pokrajina samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena.

Z besedilom drugega odstavka se upoštevaje določila 3. člena Evropske listine lokalne samouprave določa način uresničevanja pokrajinske samouprave. Skladno z določili 3. člena Evropske listine lokalne samouprave lokalna samouprava označuje pravico in sposobnost lokalnih oblasti, da v mejah zakona urejajo in opravljajo bistveni del javnih zadev v okviru svojih nalog in v korist lokalnega prebivalstva. To pravico uresničujejo sveti ali skupščine, ki jih sestavljajo člani, izvoljeni s svobodnim in tajnim glasovanjem na podlagi neposredne, enakopravne in splošne volilne pravice, in imajo lahko izvršilne organe, ki so jim odgovorni. Te določbe na noben način ne vplivajo na reševanje zadev tudi na zborih državljanov, referendumih ali na kakšni drugi obliki neposredne udeležbe državljanov, kjer to dopušča zakon.

4. člen
(statut in predpisi pokrajine)

(1) Pokrajina ima svoj statut.
(2) Pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti s svojimi predpisi.
(3) Statut in drugi predpisi pokrajine se objavijo v uradnem glasilu, ki ga določa statut pokrajine, če za posamezne predpise zakon ne določa drugače. Predpisi, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti države, se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev:
Z besedilom se določa pravica pokrajine do urejanja zadev iz njene pristojnosti s predpisi pokrajine. Temeljni akt pokrajine je statut. Vsi predpisi pokrajine morajo biti objavljeni v uradnem glasilu, ki ga pokrajina določi s svojim statutom, predpisi, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz prenesene državne pristojnosti pa v Uradnem listu Republike Slovenije. Navedena določila so oblikovana v skladu z določili drugega odstavka 154. člena Ustave RS, ki določa, da se državni predpisi objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalnih skupnosti pa v uradnem glasilu, ki ga te same določijo.

5. člen
(pravna osebnost)

(1) Pokrajina je pravna oseba javnega prava.
(2) Pokrajino zastopa predsednica oziroma predsednik pokrajine (v nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajine).

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da je pokrajina pravna oseba javnega prava, ki jo zastopa predsednik pokrajine.

6. člen
(naloge pokrajine)

(1) Pokrajina samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena v korist svojega prebivalstva.
(2) Pokrajina opravlja tudi posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je nanjo prenesla država z zakonom.

Obrazložitev:
Z besedilom so, upoštevaje določila prvega odstavka 143. člena Ustave RS, ki določa, da je pokrajina samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena, določene vrste nalog, za katere je pristojna pokrajina.

7. člen
(varstvo pokrajinske samouprave)

(1) Pokrajina ima pravico do varstva lokalne samouprave v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.
(2) Državni zbor mora pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se v skladu z ustavo tičejo koristi pokrajin, pridobiti njihovo mnenje. Če se predpis nanaša na posamezno pokrajino in posega v njene koristi, jo je potrebno seznaniti z namenom takšnega predpisa pred njegovim sprejemom.
(3) Vlada mora pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje pokrajin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenja pokrajin.
(4) Določbe iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi kadar posamezen minister sprejema predpis iz svoje pristojnosti.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena pravica pokrajine do varstva lokalne samouprave. Na tem mestu moramo opomniti, da imajo lokalne oblasti, v skladu z določili 11. člena Evropske listine lokalne samouprave pravico do sodnega varstva, da zagotovijo prosto izvajanje svojih pooblastil in spoštovanje takih načel lokalne samouprave, kot je zapisano v ustavi ali domači zakonodaji. Varstvo lokalne samouprave ureja veljavni Zakon o lokalni samoupravi /ZLS/ v 91., 92. in 93. členu hkrati za občine in pokrajine oziroma za vse samoupravne lokalne skupnosti. Občina in pokrajina lahko vlagata zahteve za presojo ustavnosti državnih predpisov, s katerimi se posega v njun ustavni položaj in pravice, v upravnem sporu lahko izpodbijata konkretne upravne akte in ukrepe nadzora nad zakonitostjo, strokovnostjo in primernostjo ter imata v posameznem upravnem postopku lahko položaj stranke, če menita, da bi bile lahko prizadete njune pravice in koristi. Do pokrajine kot samoupravne lokalne skupnosti imajo državni organi dolžnosti obveščanja in sodelovanja s pokrajinami v okviru regulatorne funkcije. Tako mora državni zbor pred sprejetjem zakonov, ki se nanašajo na koristi pokrajin, pridobiti njihovo mnenje, vlada in posamezni

ministri pa zagotoviti ustrezno sodelovanje pri pripravi predlogov zakonov in svojih predpisov.

8. člen
(narodni skupnosti in romska skupnost)

(1) Pokrajina, ki vključuje občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ter avtohtona romska skupnost, uresničuje pravice italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter avtohtone romske skupnosti v skladu z ustavo in zakonom.
(2) Pokrajina iz prejšnjega odstavka tega člena v okviru svojih pristojnosti sprejema programe in ukrepe ter skrbi za zagotavljanje uresničevanja posebnih pravic avtohtone narodne skupnosti ter avtohtone romske skupnosti.

Obrazložitev:
Z besedilom se pokrajini nalaga uresničevanje z ustavo in zakonom določenih pravic italijanske ali madžarske narodne skupnosti in pravic avtohtone romske skupnosti. Te pravice pokrajina uresničuje v okviru svojih pristojnosti.

2 Področja nalog pokrajine

9. člen
(lokalne zadeve širšega pomena)

(1) Pokrajina kot izvirne naloge samostojno opravlja lokalne zadeve širšega pomena, ki jih določi s svojim predpisom ali so določene z zakonom in so skupne območjem več občin.
(2) Lokalne zadeve širšega pomena so zlasti naloge:
- zagotavljanja storitev splošnega pokrajinskega pomena,
- z zakonom določenih nalog občin ter storitev splošnega pomena, ki so skupne območjem več občin.

(3) S predpisom, s katerim se določijo naloge iz druge alineje prejšnjega odstavka tega člena, se določijo občine, na območje katerih se naloge nanašajo, če občine s tem soglašajo.

Obrazložitev:
Lokalne zadeve širšega pomena so v skladu z ustavo v izvirni pristojnosti pokrajine. Določi jih pokrajina s svojim predpisom, ali pa so določene z zakonom. Pomembno pa je, da gre za lokalne zadeve, skupne območjem več občin. Zlasti gre za zagotavljanje storitev splošnega pomena, gospodarskih in negospodarskih, za območje cele pokrajine ali za območje več občin v pokrajini, pa tudi nalog, ki jih zakon opredeljuje kot naloge samoupravnih lokalnih skupnosti, torej pokrajin in občin, nanašajo pa se na območje več občin v pokrajini. Pri teh nalogah je pomembna razmejitev pristojnosti med občinami in pokrajino. Razmejitev je mogoče opraviti z zakonom, kjer taka razmejitev glede na velike razlike v velikosti, zmogljivostih in interesih občin predvsem pa mestnih občin v pokrajini ni smiselna, pa zakon prepušča razmejitev samostojni odločitvi pokrajine. S tem je na ravni celotne države sicer dopuščena asimetrija opravljanja posameznih nalog občin in pokrajin, kar pa je v skladu z raznovrstnostjo potreb in interesov prebivalcev posameznih območij ter zmožnostmi občin.

10. člen
(naloge regionalnega pomena)

Pokrajina kot izvirne naloge opravlja z zakonom določene naloge regionalnega pomena, in sicer:
1. pripravlja in sprejema dolgoročne strateške razvojne dokumente za pospeševanje razvojne odličnosti na ekonomskem, okoljskem in socialnem področju;
2. določa cilje regionalnega razvoja in zagotavlja skladen razvoj celotnega območja pokrajine ter zagotavlja koherentnost oblikovanja regionalnih razvojnih politik s Strategijo razvoja Slovenije, sprejema regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalnega razvojnega programa;
3. sprejema prostorske akte za načrtovanje prostorskih ureditev regionalnega pomena;
4. sprejema načrte razvoja prometnega sistema v pokrajini in izvaja programe ukrepov na področju cestnega prometa, gradi in vzdržuje pokrajinske ceste, določa prometno ureditev na pokrajinskih cestah in površinah za mirujoči promet pokrajinskega pomena, izvaja naloge preventive in vzgoje v

cestnem prometu, ter ureja plovbo na celinskih vodah;
5. načrtuje politiko in sprejema programe za pospeševanje gospodarskega razvoja, razvoja turizma in zagotavlja izvajanje ukrepov za spodbujanje podjetništva in turizma;
6. sprejema energetski koncept pokrajine, koordinira lokalne energetske koncepte in izvaja programe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije;
7. sodeluje pri načrtovanju strukturne kmetijske politike in izvaja ukrepe državnih pomoči regionalnega pomena ter sodeluje pri pripravi programa za razvoj podeželja in ribištva;
8. sprejema stanovanjski program za izvajanje stanovanjske politike regionalnega pomena, zagotavlja sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj in stanovanjskih stavb;
9. izvaja zemljiško politiko regionalnega pomena;
10. sprejema in izvaja programe varstva okolja, varstva naravnih vrednot in programe upravljanja voda za izvajanje storitev upravljanja voda ter sprejema ukrepe varstva okolja;
11. sprejema programe razvoja visokega šolstva in raziskav regionalnega pomena;
12. sprejema in izvaja regionalne programe razvoja šolstva in športa ter na posameznih področjih vzgoje in izobraževanja ter športa določa izvajalcev programov, ustanavlja in financira vzgojne izobraževalne zavode ter zavode s področja športa;
13. sprejema in izvaja program zdravstvenega varstva, ustanavlja javne bolnišnice regionalnega pomena in zagotavlja njihovo mrežo na območju pokrajine, sprejema programe na področju preprečevanja uporabe prepovedanih drog in obravnave uživalcev prepovedanih drog, programe njihovega zdravljenja in socialne rehabilitacije, zagotavlja izvajanje ukrepov na področju javnega zdravja, usklajuje nujno medicinsko pomoč, zagotavlja izvajanje specialističnega zdravljenja, ustanovi svet za zdravje in zavod za zdravstveno varstvo;
14. načrtuje in organizira socialnovarstvene storitve in programe s področja dela, družine in socialnega varstva;
15. sprejema programe razvoja kulturnih dejavnosti in izvaja ukrepe za zagotavljanje javnega interesa za kulturo, zagotavlja naloge območnih knjižnic, regionalne naloge sklada za kulturne dejavnosti in ustanavlja javne zavode na področju kulture (pokrajinski arhivi, muzeji in galerije, poklicna gledališča, restavratorska središča, zavod za upravljanje dediščine in kulturnih spomenikov ter za upravljanje javne kulturne infrastrukture);
16. sprejema programe in izvaja ukrepe zaščite in reševanja, usmerja osebno in vzajemno zaščito z organiziranjem svetovalne službe, določa posebne ukrepe varstva pred požarom ter razglaša povečano požarno ogroženost in zagotavlja prenos opozoril, napotil ali prepovedi prebivalstvu med povečano požarno ogroženostjo in ob velikih požarih, organizira, opremlja in vodi sile za zaščito, ocenjuje ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine ter načrtuje izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter ocenjuje škodo, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, sprejme z zakonom določene ukrepe za varstvo pred utopitvami;
17. načrtuje in izvaja ukrepe za integracijo tujcev, zagotavlja mrežo pomoči pri integraciji;
18. ureja in opravlja druge naloge regionalnega pomena, ki se določijo z zakonom.

Obrazložitev:
Z besedilom so določene naloge regionalnega pomena, za katere je izvirno pristojna pokrajina.

11. člen
(prenesene državne naloge)

(1) Pokrajina izvršuje naloge iz državne pristojnosti, ki se določijo z zakonom, in se nanašajo na upravne naloge s področja gospodarstva, turizma in gostinstva, kmetijstva, razlastitev in služnosti v javnem interesu, upravnih dovoljenj za poseganje v prostor, graditev in uporabo zgrajenih objektov ter vodenja registrov na stanovanjskem področju.
(2) Pokrajina opravlja naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti in sicer naloge:
- gradbenih inšpektorjev po zakonu, ki ureja gradnjo,
- inšpektorjev za okolje in naravo po zakonih, ki urejajo varstvo okolja, varstvo voda, ohranjanje narave in ravnanja z genetsko spremenjenimi organizmi,

- tržnih inšpektorjev po zakonih, ki urejajo varstvo potrošnikov, potrošniške kreditov, splošno varnost proizvodov in tehnične zahteve za proizvode in o ugotavljanju skladnosti,
- inšpektorjev nadzora delovnih razmerij po zakonih, ki urejajo delovna razmerja, plače in druge prejemke iz delovnega razmerja, zaposlovanja doma in v tujini, sodelovanje delavcev pri upravljanju ter stavke,
- inšpektorjev nadzora varnosti in zdravja pri delu po zakonih, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, omejevanje uporabe tobačnih izdelkov in omejevanje porabe alkohola,
- inšpektorjev za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano po zakonih, ki urejajo kmetijstvo, živinorejo, kmetijska zemljišča, semenski material kmetijskih rastlin, varstvo novih sort rastlin, fitofarmacevtska sredstva, mineralna gnojila, gensko spremenjene organizme, zdravstveno varstvo rastlin, semenski material kmetijskih rastlin, gozdove, gozdni reprodukcijski material, ohranjanje narave, varstvo okolja, zaščito živali, lovstvo in divjad, morsko ribištvo, sladkovodno ribištvo, veterinarskih merilih skladnosti, krmo, ionizirajoče sevanje, vino in druge proizvode iz grozdja in vino,
- inšpektorjev za ceste po zakonu, ki ureja javne ceste, in zakonu, ki ureja varnost cestnega prometa.

(3) Pokrajina opravlja naloge iz državne pristojnosti, ki ji jih z zakonom prenese država v izvrševanje.
(4) Če je tako določeno z zakonom, lahko pokrajina podrobneje ureja opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti s svojimi predpisi.
(5) Z zakonom ali uredbo se lahko določi, da pokrajine opravljajo posamezne prenesene naloge iz državne pristojnosti za območje vse države.
(6) Pokrajina mora zagotoviti opravljanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti na način, s katerim se za prebivalce ne bo zmanjšala dostopnost do upravnih storitev.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da pokrajina izvršuje naloge iz državne pristojnosti, ki se določijo z zakonom in se nanašajo na upravne naloge s področja gospodarstva, turizma in gostinstva, kmetijstva, razlastitev in služnosti v javnem interesu, upravnih dovoljenj za poseganje v prostor, graditev in uporabo zgrajenih objektov ter vodenja registrov na stanovanjskem področju. Ob navedenem bo pokrajina opravljala naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti. Na pokrajine se bo z zakonom preneslo izvajanje nalog, ki jih opravljajo upravne enote na območju pokrajine. V okviru prenesenih nalog iz državne pristojnosti lahko pokrajina sprejema predpise, če je tako določeno z zakonom ali uredbo vlade. V tem primeru gre za upravne izvršilne predpise, s katerimi se podrobneje ureja izvajanje zakona ali uredbe. V posameznih zadevah, če bo tako določeno z zakonom ali uredbo vlade, bodo pokrajine, enako kot to že velja za upravne enote, pristojne za odločanje o upravnih stvareh na zahtevo stranke na območju vse države. V zadnjem odstavku je poudarjena dolžnost pokrajin, da pri organizaciji opravljanja prenesenih nalog zagotovijo, da se dostopnost upravnih storitev za državljane ne bo poslabšala v primerjavi s sedanjim stanjem.

3 Organi pokrajine

12. člen
(organi pokrajine)

Organi pokrajine so pokrajinski svet, predsednik pokrajine, nadzorni odbor pokrajine in svet občin.

Obrazložitev:
Z besedilom so določeni organi pokrajine.

3.1 Pokrajinski svet

13. člen
(sestava pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet ima od 31 do 45 članov.
(2) Število članov pokrajinskega sveta se določi s statutom pokrajine glede na število prebivalcev pokrajine v lihem številu, tako da ima v pokrajini:

- do 120.000 prebivalcev od 31 do 35 članov,

- od 120.001 do 240.000 prebivalcev od 36 do 40 članov,
- nad 240.000 prebivalcev od 41 do 45 članov.

(3) V pokrajini, na območju katere živi avtohtona italijanska ali madžarska skupnost ter avtohtona romska skupnost, ima narodna skupnost in avtohtona romska skupnost v pokrajinskem svetu najmanj enega predstavnika. Število članov pokrajinskega sveta, predstavnikov narodne skupnosti in predstavnikov avtohtone romske skupnosti določi statut pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena sestava pokrajinskega sveta, in sicer tako, da določa razpon števila članov pokrajinskega sveta. Število članov posamezne pokrajine se določi glede na število prebivalcev pokrajine z njenim statutom. S statutom se določi tudi število članov sveta, predstavnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter avtohtono naseljene romske skupnosti.

14. člen
(pristojnost pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine.
(2) Pokrajinski svet:

- sprejema statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta,
- sprejema proračun pokrajine in zaključni račun proračuna pokrajine,
- sprejema programe razvoja pokrajine in prostorske akte pokrajine,
- sprejema odloke, druge predpise in splošne akte pokrajine,
- uresničuje ustanoviteljske pravice pokrajine v razmerju do pravnih oseb javnega prava ter drugih pravnih oseb, ki jih je ustanovila pokrajina, če zakon ne določa drugače,
- voli in razrešuje člane nadzornega odbora pokrajine ter člane komisij in odborov pokrajinskega sveta,
- voli in razrešuje podpredsednice oziroma podpredsednike pokrajine (v nadaljnjem besedilu: podpredsednik pokrajine),
- voli predstavnice oziroma predstavnike v razvojni svet kohezijske regije,
- nadzoruje delo predsednika pokrajine glede izvajanja pokrajinskih predpisov in svojih odločitev,
- določi organizacijo in delovno področje pokrajinske uprave ter nadzoruje njeno delo,
- obravnava in sprejema poročila, sklepe, ukrepe in posebne akte o uresničevanju posebnih pravic italijanske ali madžarske narodne skupnosti in pravic avtohtone romske skupnosti ter s posebnimi akti ureja vprašanja, ki zadevajo uresničevanje pravic in financiranje avtohtonih narodnih skupnosti in avtohtone romske skupnosti,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določata zakon in statut pokrajine.

(3) Pokrajinski svet odloča tudi o na pokrajino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug organ pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom so določene pristojnosti pokrajinskega sveta. Pokrajinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine. Njegove pristojnosti so predvsem regulatorne (sprejema statut, proračun, predpise, programe razvoja, prostorske akte), volilna (voli člane nadzornega odbora pokrajine), upravljavska (uresničuje ustanoviteljske pravice v pravnih osebah, ki jih je ustanovila pokrajina) in nadzorna.

15. člen
(volitve v pokrajinski svet)

(1) Člane pokrajinskega sveta volijo volivke in volivci (v nadaljnjem besedilu: volivec) z območja pokrajine na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem za mandatno dobo štirih let.
(2) Mandatna doba članov pokrajinskega sveta se začne s potekom mandatne dobe prejšnjih članov pokrajinskega sveta, traja pa do prve seje novo izvoljenega pokrajinskega sveta.
(3) Do prve seje novo izvoljenega pokrajinskega sveta traja tudi:

- mandatna doba članov pokrajinskega sveta, ki so izvoljeni na predčasnih volitvah po razpustitvi

prejšnjega pokrajinskega sveta, ali odstopu večine članov pokrajinskega sveta,
- mandatna doba članov pokrajinskega sveta, ki so izvoljeni na volitvah, ki so bile iz kakšnega drugega razloga na podlagi zakona opravljene po rednih volitvah v pokrajinske svete.

(2) Volitve v pokrajinski svet ureja zakon, ki ureja lokalne volitve.

Obrazložitev:
Z besedilom so določene volitve članov pokrajinskega sveta, ki se opravijo v skladu z zakonom, ki ureja lokalne volitve. Člani pokrajinskega sveta se volijo za mandatno dobo štirih let.

16. člen
(konstituiranje pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjena več kot polovica mandatov članov sveta.
(2) Zaradi priprave dnevnega reda prve seje, predlogov za imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter predlogov za izvolitev članov nadzornega odbora pokrajine skliče prejšnji predsednik pokrajine, najpozneje deset dni po volitvah, začasne vodje svetniških skupin pokrajinskega sveta. Prvo sejo novoizvoljenega pokrajinskega sveta skliče prejšnji predsednik pokrajine v 20 dneh po izvolitvi članov pokrajinskega sveta.
(3) Prvo sejo pokrajinskega sveta vodi njegov najstarejši član. Na njegov predlog lahko pokrajinski svet odloči, da vodi prvo sejo drug član pokrajinskega sveta.
(4) Pokrajinski svet na prvi seji najprej imenuje komisijo za potrditev mandatov članov pokrajinskega sveta, ki pregleda poročilo pokrajinske volilne komisije o izidu volitev, potrdila o izvolitvi članov pokrajinskega sveta ter morebitne pritožbe kandidatk oziroma kandidatov ali predstavnic oziroma predstavnikov kandidatur in list kandidatov.
(5) O potrditvi mandatov članov pokrajinskega sveta in upravičenosti morebitnih pritožb odloča pokrajinski svet na podlagi poročila komisije iz četrtega odstavka tega člena tako, da skupaj odloči o potrditvi mandatov, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej. Šteje se, da je pokrajinski svet z odločitvijo o spornem mandatu odločil tudi o pritožbi kandidatke oziroma kandidata ali predstavnice oziroma predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov.
(6) Član pokrajinskega sveta, čigar mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata.
(7) Odločitev pokrajinskega sveta iz petega odstavka tega člena je dokončna. Zoper odločitev pokrajinskega sveta je dovoljena tožba na upravno sodišče, ki o njej meritorno odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

Obrazložitev:
Z besedilom se ureja konstituiranje pokrajinskega sveta po volitvah. Pokrajinski svet se konstituira na prvi seji, ki se opravi praviloma v 20 dneh po volitvah. Za pripravo in sklic seje je pristojen prejšnji predsednik pokrajine ter oblikuje dnevni red skupaj z začasnimi vodji svetniških skupin. Ti tudi predlagajo člane komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter predloge za izvolitev članov nadzornega odbora pokrajine. Na prvi seji se potrjujejo mandati članov pokrajinskega sveta in odloča o morebitnih pritožbah. Pokrajinski svet je konstituiran, če je potrjena več kot polovica mandatov članov sveta. Na prvi seji odloča pokrajinski svet tudi o morebitnih pritožbah kandidatov ali predstavnikov kandidatur za predsednika pokrajine.

17. člen
(odločanje pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet odloča na sejah.
(2) Seje pokrajinskega sveta sklicuje in vodi predsednik pokrajine, ki lahko za vodenje seje pooblasti podpredsednika pokrajine ali drugega člana pokrajinskega sveta.
(3) Pokrajinski svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov pokrajinskega sveta. Svet sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov, če zakon ne določa drugače.
(4) Predsednik pokrajine sklicuje seje pokrajinskega sveta v skladu z določbami statuta pokrajine in poslovnika pokrajinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Predsednik pokrajine mora

sklicati sejo pokrajinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov pokrajinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je podana pisna zahteva za sklic seje. Če predsednik pokrajine seje pokrajinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani pokrajinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje pokrajinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Predsednik pokrajine mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.
(5) Pokrajinski svet ureja svoje delo in poslovanje s poslovnikom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov.

Obrazložitev:
Z besedilom je urejeno odločanje pokrajinskega sveta. Pokrajinski svet odloča na sejah, na katerih veljavno sklepa, če je navzoča večina članov. Odločitve sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih članov, razen če ni z zakonom določeno drugače. Zakon določa drugačno večino za izvolitev ali razrešitev članov pokrajinskega sveta ter sprejetje statuta pokrajine in poslovnika pokrajinskega sveta. Za sklicevanje in vodenje sej pokrajinskega sveta je pristojen predsednik pokrajine. Z besedilom se ureja podlago za sklic seje (statut, poslovnik), obvezno število sej na leto (4) ter sklicevanje sej na zahtevo najmanj četrtine članov pokrajinskega sveta.

18. člen
(delovna telesa pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.
(2) V pokrajini, na območju katere so občine, v katerih živita italijanska oziroma madžarska avtohtona narodna skupnost, se ustanovi svet za uresničevanje pravic italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti.
(3) V pokrajini, na območju katere so občine, v katerih se v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, voli predstavnika romske skupnosti v občini svet, se ustanovi komisija za integracijo romske skupnosti.
(4) Pokrajinski svet lahko ustanovi tudi druga delovna telesa.
(5) Pokrajinski svet podrobneje uredi organizacijo in delovno področje ter naloge delovnih teles s poslovnikom pokrajinskega sveta.
(6) Delovna telesa pokrajinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter mu dajejo mnenja in predloge.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da ima pokrajinski svet dve obvezni delovni telesi, in sicer: komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter odbor za proračun. Obvezno delovno telo pokrajinskega sveta, na območju katere so občine, v katerih živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, je svet za uresničevanje pravic narodne skupnosti. V pokrajini, v kateri živijo Romi, pa komisija za romska vprašanja. Pokrajinski svet ima lahko tudi druga delovna telesa. Organizacijo in delovno področje ter naloge delovnih teles določi pokrajinski svet s poslovnikom pokrajinskega sveta.

19. člen
(sestava delovnih teles pokrajinskega sveta)

(1) Članice oziroma člane komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov.
(2) Članice oziroma člani sveta za uresničevanje pravic italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti so:

- predstavnice oziroma predstavniki narodne skupnosti, ki jih imenuje italijanska oziroma madžarska samoupravna narodna skupnost v Republiki Sloveniji izmed članov svetov občinskih samoupravnih narodnih skupnosti,
- članice oziroma člani pokrajinskega sveta - predstavnice oziroma predstavniki narodne skupnosti ter najmanj tretjina članov, ki jih imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov.

(3) Članice oziroma člane komisije za integracijo romske skupnosti imenuje pokrajinski svet izmed članov pokrajinskega sveta in najmanj eno tretjino, vendar ne več kot polovico izmed predstavnic oziroma predstavnikov romske skupnosti s stalnim prebivališčem na območju pokrajine, ki jih predlaga Svet romske

skupnosti Republike Slovenije.
(4) Članice oziroma člane drugih delovnih teles imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov in drugih prebivalcev pokrajine.
(5) Delovnim telesom pokrajinskega sveta predsedujejo člani pokrajinskega sveta. Sestava delovnih teles se podrobneje uredi s statutom pokrajine.
(6) Predsednik pokrajine in javni uslužbenci, zaposleni v pokrajinski upravi, ne morejo biti članice oziroma člani delovnih teles pokrajinskega sveta. Članice oziroma člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračuna pokrajine, ne morejo biti člani odbora za proračun.
(7) Članice oziroma člane delovnih teles imenuje pokrajinski svet praviloma najpozneje v 45 dneh po prvi seji po izvolitvi.

Obrazložitev:
Z besedilom se ureja sestava delovnih teles pokrajinskega sveta. Obe za vse pokrajine obvezni delovni telesi sestavljajo člani, imenovani izmed članov pokrajinskega sveta. Svet za uresničevanje pravic avtohtone narodne skupnosti sestavljajo predstavniki narodne skupnosti, ki jih imenuje italijanska oziroma madžarska samoupravna narodna skupnost v Republiki Sloveniji izmed članov svetov občinskih samoupravnih narodnih skupnosti, člani pokrajinskega sveta - predstavniki narodne skupnosti ter najmanj tretjina članov, ki jih imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov. Komisijo za romska vprašanja sestavljajo člani pokrajinskega sveta in najmanj tretjina, ne pa več kot polovica sestave komisije, predstavniki Romov. Druga delovna telesa pa sestavljajo še drugi prebivalci pokrajine. Delovna telesa pokrajinskega sveta vodijo člani pokrajinskega sveta. Sestavo delovnih teles pokrajinskega sveta določa statut pokrajine. Zakon določa nezdružljivost članstva v delovnih telesih za predsednika pokrajine in za zaposlene v pokrajinski upravi ter v odboru za proračun za člane poslovodstev organizacij, ki so uporabniki sredstev pokrajinskega proračuna.

20. člen
(pravice in dolžnosti člana pokrajinskega sveta)
(1) Član pokrajinskega sveta ima pravico predlagati pokrajinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.
(2) Član pokrajinskega sveta ima pravico in dolžnost udeleževati se sej pokrajinskega sveta in njegovih delovnih teles ter sodelovati pri oblikovanju programa dela pokrajinskega sveta in dnevnih redov njegovih sej, predlagati pokrajinskemu svetu obravnavo zadev iz njegove pristojnosti, glasovati o predlogih drugih članov pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in drugih upravičenih predlagateljev, predlagati kandidate za člane pokrajinskih organov, delovnih teles pokrajinskega sveta in organov pravnih oseb, katerih ustanoviteljica ali soustanoviteljica je pokrajina oziroma, v katerih ima pokrajina v skladu z zakonom svoje predstavnike.
(3) Pravice in dolžnosti člana pokrajinskega sveta podrobneje določa statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta.

Obrazložitev:
Z besedilom so urejene pravice in dolžnosti člana pokrajinskega sveta. Osrednja pravica je regulatorna iniciativa, ki je omejena z izključno iniciativo predsednika pokrajine glede proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine. Član pokrajinskega sveta se mora udeleževati sej pokrajinskega sveta in delovnih teles ter sodelovati pri organizaciji dela pokrajinskega sveta. Ima iniciativo tudi za obravnavo vseh drugih zadev iz pristojnosti pokrajinskega sveta.

3.2 Predsednik pokrajine

21. člen
(predsednik pokrajine)
(1) Predsednik pokrajine predstavlja in zastopa pokrajino.
(2) Predsednik pokrajine predstavlja pokrajinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice

glasovanja.
(3) Predsednik pokrajine predlaga pokrajinskemu svetu v sprejem proračun in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta.
(4) Predsednik pokrajine podpisuje akte pokrajinskega sveta, skrbi za objavo statuta, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov pokrajine ter opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in statut pokrajine.
(5) Predsednik pokrajine zadrži objavo splošnega akta pokrajine, če meni, da je neustaven ali nezakonit, in predlaga pokrajinskemu svetu, da o njem ponovno odloči. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se predpis objavi, predsednik pokrajine pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.
(6) Predsednik pokrajine zadrži izvajanje odločitev pokrajinskega sveta, če meni, da je nezakonita ali v nasprotju s statutom ali drugim predpisom pokrajine, in o tem obvesti pristojno ministrstvo. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, lahko predsednik pokrajine začne postopek pri upravnem sodišču, razen če gre za zadevo, katere urejanje je z zakonom preneseno na pokrajino.

Obrazložitev:
Z besedilom so določene pristojnosti predsednika pokrajine, ki opravlja predstavniško in izvršilno funkcijo v pokrajini in je njen zakoniti zastopnik. Ob navedenem sta določeni pristojnost predsednika pokrajine predlagati pokrajinskemu svet v sprejem proračun in zaključni račun pokrajine ter odloke in druge akte iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter skrb za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta. Posebej sta urejeni pristojnost in postopek zadržanja objave splošnega, če meni, da je le-ta neustaven ali nezakonit ter pristojnost in postopek zadržanja izvajanja odločitve pokrajinskega sveta, za katero meni, da je nezakonita ali v nasprotju s statutom ali drugim predpisom pokrajine.

22. člen
(volitve predsednika pokrajine)

(1) Predsednika pokrajine volijo volivci in volivke z območja pokrajine na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem za mandatno dobo štirih let.
(2) Volitve predsednika pokrajine ureja zakon, ki ureja lokalne volitve.
***Alt**. (1) Predsednik pokrajinske volilne komisije po posvetovanju z vodji svetniških skupin pokrajinskega sveta predloži pokrajinskemu svetu kandidatko oziroma kandidata (v nadaljnjem besedilu: kandidat) za predsednika pokrajine.*
(2) Predsednika pokrajine voli pokrajinski svet z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta. Glasovanje je tajno.
(3) Če kandidat ne dobi potrebne večine glasov, lahko predsednik pokrajinske volilne komisije po ponovnih posvetovanjih v štirinajstih dneh predloži drugega ali ponovno istega kandidata, prav tako pa lahko kandidate predlagajo tudi svetniške skupine ali najmanj četrtina članov pokrajinskega sveta. Če je bilo v tem roku vloženih več predlogov, se glasuje o vsakem predlogu posebej, in sicer najprej o kandidatu predsednika volilne komisije, če ta ni izvoljen, pa še o drugih kandidatih po vrstnem redu vložitve predlogov.
(4) Če ni izvoljen noben kandidat, predsednik državnega zbora razpusti pokrajinski svet in razpiše nove volitve, razen če pokrajinski svet v oseminštiridesetih urah z večino opredeljenih glasov navzočih članov pokrajinskega sveta ne sklene izvesti ponovne volitve predsednika pokrajine, kjer zadošča za izvolitev večina opredeljenih glasov navzočih članov pokrajinskega sveta. Na ponovnih volitvah se glasuje o posameznih kandidatih po vrstnem redu števila glasov, dobljenih pri prejšnjih glasovanjih, nato pa o novih, do volitev vloženih kandidatur.
(5) Če tudi pri teh volitvah noben kandidat ne dobi potrebne večine glasov, predsednik državnega zbora razpusti pokrajinski svet in razpiše nove volitve.

Obrazložitev:
Z besedilom je določen način volitev predsednika pokrajine, ki ga volijo volivci za mandatno dobo štirih let. Volitve predsednika pokrajine so urejene v zakonu, ki ureja lokalne volitve.

Alt.

... člen
(nezaupnica predsedniku pokrajine)

(1) Pokrajinski svet lahko izglasuje nezaupnico predsedniku pokrajine le tako, da na predlog najmanj četrtine članov pokrajinskega sveta z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta izvoli novega predsednika pokrajine. S tem je dotedanji predsednik pokrajine razrešen.
(2) Med vložitvijo predloga za volitev novega predsednika pokrajine in volitvami mora poteči najmanj oseminštirideset ur, razen če pokrajinski svet z dvotretjinsko večino vseh članov pokrajinskega sveta ne sklene drugače.

Obrazložitev:
Z besedilom je določen način izglasovanja t.i. konstruktivne nezaupnice predsedniku pokrajine. Glasovanje o nezaupnici predsedniku pokrajine lahko predlaga najmanj četrtina članov pokrajinskega sveta, nezaupnica pa je izglasovana z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta, ki obenem izvoli tudi novega predsednika pokrajine.

23. člen
(odgovornost predsednika pokrajine)

(1) Predsednik pokrajine je za zakonito, primerno in strokovno izvajanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti odgovoren vladi.
(2) Predsednik pokrajine letno poroča pokrajinskemu svetu o svojem delu in delu pokrajinske uprave ter vladi o delu pokrajinske uprave pri opravljanju prenesenih nalog iz državne pristojnosti.

Obrazložitev:
Z besedilom se ureja odgovornost nosilca izvršilne funkcije, to je predsednika pokrajine, a opravljanje nalog iz prenesene pristojnosti pokrajine je predsednik pokrajine odgovoren vladi. Ker gre za državne pristojnosti, ki jih pokrajina le izvršuje v preneseni pristojnosti, je predsednik pokrajine, v skladu z določbo tretjega odstavka 140. člena ustave, odgovoren vladi ne le za zakonitost, temveč tudi za primernost in strokovnost izvajanja. Zakon določa, da mora predsednik enkrat letno pokrajinskemu svetu poročati o svojem delu in delu pokrajinske uprave ter vladi o delu pokrajinske uprave pri opravljanju prenesenih nalog iz državne pristojnosti.

24. člen
(podpredsednik pokrajine)

(1) Pokrajina ima najmanj eno podpredsednico oziroma podpredsednika pokrajine (v nadaljnjem besedilu: podpredsednik pokrajine), ki opravlja funkcijo poklicno. Podpredsednika pokrajine imenuje izmed članov pokrajinskega sveta predsednik pokrajine, ki ga lahko tudi razreši. Z razrešitvijo podpredsedniku pokrajine ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta.
(2) V primeru predčasnega prenehanja mandata predsednika pokrajine opravlja funkcijo predsednika pokrajine do nastopa mandata novo izvoljenega predsednika pokrajine podpredsednik pokrajine. Če predsednik pokrajine ne določi, kateri podpredsednik pokrajine bo začasno opravljal funkcijo predsednika pokrajine, oziroma če je razrešen, odloči pokrajinski svet, kateri izmed članov pokrajinskega sveta bo opravljal to funkcijo.
(4) Podpredsednik pokrajine pomaga predsedniku pokrajine pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti predsednika pokrajine, za katere ga predsednik pokrajine pooblasti.
(5) Podpredsednik pokrajine nadomešča predsednika pokrajine v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima pokrajina več podpredsednikov, nadomešča predsednika pokrajine tisti podpredsednik, ki ga določi predsednik pokrajine, če ga ne določi, pa najstarejši podpredsednik pokrajine. V času nadomeščanja opravlja podpredsednik pokrajine tekoče naloge iz pristojnosti predsednika pokrajine in tiste naloge, za katere ga predsednik pokrajine pooblasti.
(6) Kadar nastopijo razlogi, da tako predsednik pokrajine kot podpredsednik pokrajine ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča predsednika pokrajine član pokrajinskega sveta, ki ga določi predsednik pokrajine, če ga ne določi pa najstarejši član pokrajinskega sveta. V času nadomeščanja opravlja član pokrajinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti predsednika pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom je urejeno imenovanje podpredsednika pokrajine. Imenuje ga predsednik pokrajine izmed članov pokrajinskega sveta. Ker gre za funkcionarja, ki nadomešča predsednika in mu pomaga pri opravljanju njegove funkcije, je za opravljanje podpredsedniške funkcije odgovoren predsedniku in pokrajinskemu svetu. Predsednik lahko razreši podpredsednika. Ob tem mu ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta. Podpredsednik pomaga predsedniku pri njegovem delu in opravlja posamezne naloge po njegovem pooblastilu. *Na podlagi zakona nadomešča predsednika pokrajine ob njegovi odsotnosti ali zadržanosti. Če niti predsednik niti podpredsednik ne more opravljati svoje funkcije, nadomeščanje predsednika prevzame član pokrajinskega odbora, ki ga ta določi.*

3.3 Nadzorni odbor pokrajine

25. člen
(pristojnosti nadzornega odbora pokrajine)

(1) Nadzorni odbor pokrajine je najvišji organ nadzora javne porabe v pokrajini. V okviru svoje pristojnosti nadzorni odbor:

- opravlja nadzor nad ravnanjem s premoženjem pokrajine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev pokrajine,
- nadzoruje finančno poslovanje pravnih oseb javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina.

(2) Nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja organov pokrajine, organov in organizacij uporabnikov proračuna pokrajine in pooblaščenih oseb z javnimi sredstvi pokrajine in javnim premoženjem pokrajine in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe proračunskih sredstev.
(3) Če nadzorni odbor pokrajine v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju pokrajine, ki so opredeljene v poslovniku nadzornega odbora pokrajine, mora o teh kršitvah v roku petnajstih dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.
(4) Vsak član nadzornega odbora pokrajine ima pravico zahtevati in dobiti podatke od pokrajine, ki so mu potrebni pri opravljanju njegovih nalog, če teh podatkov na njegov predlog ne zahteva nadzorni odbor pokrajine.
(5) Delo nadzornega odbora pokrajine je javno. Nadzorni odbor pokrajine je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti pokrajinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev ter spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov.
(6) Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora pokrajine zagotavljata predsednik pokrajine in pokrajinska uprava. Posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje pokrajinski svet.
(7) Nadzorni odbor o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih izdela poročilo s priporočili in predlogi popravljalnih ukrepov. Pokrajinski svet, predsednik pokrajine ter organi uporabnikov proračunskih sredstev pokrajine ter pravne osebe javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina so dolžni upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora pokrajine v skladu s svojimi pristojnostmi.
(8) Obvezne sestavine poročila nadzornega odbora pokrajine določi minister, pristojen za lokalno samoupravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.
(9) Statut pokrajine določa naloge, postopke in način dela nadzornega odbora pokrajine, načela za organizacijo dela in predstavljanje nadzornega odbora pokrajine, obveznosti in pravice organov pokrajine v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora pokrajine ter javnost dela nadzornega odbora pokrajine. Nadzorni odbor pokrajine v skladu s statutom pokrajine sprejme svoj poslovnik.

Obrazložitev:
Z besedilom so določene pristojnosti in naloge nadzornega odbora pokrajine, ki opravlja notranji javnofinančni nadzor nad poslovanjem organov pokrajine, uporabniki pokrajinskih proračunskih sredstev ter poslovanjem pravnih oseb javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina. Ob

navedenem je z besedilom določena zaveza nadzornega odbora pokrajine, ki mora ob ugotovljenih hujših kršitvah in nepravilnostih obveščati pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije. Nadzorni odbor pokrajine mora o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih izdelati poročilo, katerega obvezne sestavine določi minister, pristojen za lokalno samoupravo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance. Vprašanja nalog, postopkov in načinov dela ter organizacije nadzornega odbora pokrajine in druga vprašanja se uredijo s statutom pokrajine.

26. člen
(člani nadzornega odbora)

(1) Nadzorni odbor pokrajine ima pet članic oziroma članov (v nadaljnjem besedilu: član), ki jih imenuje pokrajinski svet izmed prebivalcev pokrajine najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. Člani nadzornega odbora pokrajine morajo imeti najmanj VII. stopnjo strokovne izobrazbe in primerne izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja.
(2) Člani nadzornega odbora pokrajine opravljajo svoje delo nepoklicno. Člani nadzornega odbora pokrajine imajo pravico do plačila za opravljanje dela v skladu z aktom pokrajinskega sveta.
(3) Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajinskega sveta, podpredsednik pokrajinskega sveta, direktor pokrajinske uprave, javni uslužbenci pokrajinske uprave, župani oziroma podžupani, člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračunskih sredstev ter člani poslovodstev pravnih oseb javnega in zasebnega prava, katerih ustanoviteljica je pokrajina.
(4) Glede razrešitve člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi iz določbe 31. člena tega zakona. Razrešitev opravi pokrajinski svet na predlog nadzornega odbora pokrajine. Članstvo v nadzornem odboru pokrajine preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandatne dobe članov sveta.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno članstvo nadzornega odbora pokrajine. Skladno z besedilom ima nadzorni odbor pokrajine pet članic oziroma lanov, ki jih imenuje pokrajinski svet. Članice in člani nadzornega odbora morajo imeti najmanj VII. stopnjo strokovne izobrazbe in primerne izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja. Z navedenim pogojem se bo zagotovila ustrezna strokovna usposobljenost članic in članov nadzornega odbora, ki je potrebna za učinkovit javnofinančni nadzor. Člani nadzornega odbora pokrajine opravljajo svoje delo nepoklicno, so pa za svoje delo upravičeni do plačila v skladu z aktom, ki ga sprejme pokrajinski svet. Ob navedenem se z besedilom določa nezdružljivost funkcije članice oziroma člana nadzornega odbora pokrajine z drugimi funkcijami in ureja razrešitev članice oziroma člana nadzornega odbora pokrajine.

3.4 Svet občin

27. člen
(svet občin)

(1) Svet občin sestavljajo županje in župani (v nadaljnjem besedilu: župan) občin z območja pokrajine.
(2) Svet občin lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina županov. Svet občin sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov.
(3) Svetu občin predseduje predsednik pokrajine, ki lahko za predsedovanje pooblasti podpredsednika pokrajine. Predsednik pokrajine sklicuje svet občin v skladu z določbami statuta in poslovnika pokrajinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj dvakrat letno. Predsednik pokrajine mora sklicati sejo sveta občin, če to zahteva najmanj četrtina županov občin na območju pokrajine, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če predsednik pokrajine ne skliče sveta občin v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani sveta občin, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje sveta občin mora biti priložen dnevni red. Predsednik pokrajine mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagani dnevni red pa lahko dopolni z novimi točkami.
(4) Svet občin lahko predlaga pokrajinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte, razen proračuna, zaključnega računa in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu določeno, da jih sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.
(5) Svet občin obravnava in daje mnenja o zadevah iz pristojnosti pokrajinskega sveta, ki se nanašajo na:

- regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalne razvojne politike,
- prostorske ureditve regionalnega pomena,
- spodbujanje investicij na območju pokrajine,
- naloge pokrajine, ki jih ureja kot lokalne zadeve širšega pomena za območje več občin.

(6) Svet občin lahko v 8 dneh po sprejetju odločitev pokrajinskega sveta iz prejšnjega odstavka zahteva, da pokrajinski svet o njih ponovno odloča. V zahtevi za ponovno odločanje predlaga svet občin spremembe in dopolnitve sprejete odločitve v obliki amandmajev, o katerih mora pokrajinski svet odločiti v postopku ponovnega odločanja.
(7) Pokrajinski svet ponovno odloča z večino glasov vseh članov.

Obrazložitev:
Besedilom določa pristojnosti in način odločanja sveta občin, katerega člani so župani občin na območju pokrajine. S svetom občin se vzpostavlja vertikalno sodelovanje lokalnih oblasti pri izvrševanju pristojnosti pokrajinskega sveta, ki se nanašajo skladen regionalni razvoj na območju pokrajine. Svetu občin predseduje predsednik pokrajine, ki lahko za predsedovanje pooblasti podpredsednika pokrajine. Z besedilom se določa zaveza predsednika pokrajine po sklicu sveta občin najmanj dvakrat letno in obveznost sklica sveta občin, če to zahteva najmanj četrtina županov, ki so člani sveta občin na območju pokrajine; in zaveza pokrajinskega sveta o ponovnem odločanju po sprejetju odločitev pokrajinskega sveta o zadevah iz pristojnosti pokrajinskega sveta, h katerim daje mnenje svet občin.

4 Pokrajinski funkcionarji

28. člen
(pokrajinski funkcionarji)

Člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine so funkcionarji.

Obrazložitev:
Z besedilom so določeni pokrajinski funkcionarji: člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine. V skladu z načeli lokalne samouprave, uveljavljenimi z ratifikacijo Evropske listine lokalne samouprave, lahko funkcije v lokalni samoupravi opravljajo samo voljeni funkcionarji. V skladu s tem načelom so člani pokrajinskega sveta in podpredsednik pokrajine voljeni oziroma imenovani izmed članov pokrajinskega sveta, ki so voljeni na volitvah.

29. člen
(opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta)

(1) Člani pokrajinskega sveta opravljajo funkcijo nepoklicno.
(2) Opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, z delom v pokrajinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijo župana in podžupana.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da člani pokrajinskega sveta opravljajo funkcijo nepoklicno. Njihova funkcija ni združljiva z delom v pokrajinski upravi, z državnimi funkcijami v vladi in ministrstvih ter s funkcijo župana.

30. člen
(opravljanje funkcije predsednika in podpredsednika pokrajine)

(1) Predsednik pokrajine opravlja funkcijo poklicno. Pokrajinski svet lahko na predlog predsednika pokrajine odloči, da podpredsednik pokrajine opravlja svojo funkcijo poklicno.
(2) Opravljanje funkcije predsednika in podpredsednika pokrajine ni združljivo s funkcijo člana pokrajinskega sveta, z delom v državni, pokrajinski in občinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijama župana in podžupana.
(3) Če podpredsedniku pokrajine predčasno preneha mandat člana pokrajinskega sveta, se šteje, da je razrešen.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da je predsednik pokrajine poklicni funkcionar, njegova funkcija pa ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, z opravljanjem nalog javnega uslužbenca na katerikoli ravni, funkcije v državnih organih in funkcijama župana in podžupana. Podpredsednik pa je imenovan izmed članov pokrajinskega sveta in to funkcijo opravlja hkrati s funkcijo podpredsednika. Posledica predčasnega prenehanja mandata podpredsednika kot člana pokrajinskega sveta pa je razrešitev. Podpredsednik lahko opravlja funkcijo poklicno, če tako odloči pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.

31. člen
(predčasno prenehanje funkcije)

(1) Članu pokrajinskega sveta, predsedniku pokrajine in podpredsedniku pokrajine kot članu pokrajinskega sveta preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine,
- če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v državni oziroma pokrajinski oziroma občinski upravi, ki na podlagi določil tega zakona ni združljiva s funkcijo člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine.

(2) Članu pokrajinskega sveta, predsedniku pokrajine in podpredsedniku pokrajine preneha mandat z dnem, ko pokrajinski svet na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata iz prejšnjega odstavka. Zoper ugotovitev pokrajinskega sveta lahko član pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od prejema sklepa vloži tožbo na upravno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

(3) Če član pokrajinskega sveta odstopi, mu preneha mandat z dnem, ko je podal odstopno izjavo predsedniku pokrajine, predsedniku pokrajine pa, ko o svojem odstopu pisno obvesti pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo. Predsednik pokrajine mora pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo obvestiti o odstopu člana pokrajinskega sveta v roku osmih dni od prejema pisne odstopne izjave.

(4) Če predsednik pokrajine v roku iz prejšnjega odstavka ne obvesti pokrajinskega sveta in pokrajinske volilne komisije, lahko pokrajinski funkcionar, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od poteka roka iz prejšnjega odstavka vloži tožbo na upravno sodišče. Upravno sodišče o tožbi odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh. Enako sodno varstvo lahko uveljavlja tudi kandidat za člana pokrajinskega sveta, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član pokrajinskega sveta, ki mu je mandat prenehal, predstavnik kandidature oziroma predstavnik liste kandidatov za člane pokrajinskega sveta, s katere bi bil ta kandidat izvoljen.

(5) Postopki za nadomestitev člana pokrajinskega sveta ali izvolitev novega predsednika pokrajine se lahko začno po poteku roka za vložitev tožbe, če tožba ni bila vložena, po preteku roka za vložitev pritožbe zoper odločitev upravnega sodišča, če pritožba ni bila vložena, oziroma po pravnomočni odločitvi sodišča.

(6) Če je predsednik pokrajine imenovan na funkcijo ali položaj oziroma sklene delovno razmerje za opravljanje dela, ki ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, mu po zakonu preneha mandat predsednika pokrajine z dnem imenovanja oziroma dnem sklenitve delovnega razmerja. O imenovanju oziroma sklenitvi delovnega razmerja mora predsednik pokrajine takoj pisno obvestiti pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo.

(7) Če predsednik pokrajine opravlja funkcijo ali delo, ki ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, mu po zakonu preneha mandat predsednika pokrajine, če ne odstopi s funkcije ali ne preneha z delovnim razmerjem. O svoji odločitvi, ali bo opravljal funkcijo predsednika pokrajine, ali še naprej delo ki ni združljivo s funkcijo predsednika pokrajine, je predsednik pokrajine dolžan pisno obvestiti pokrajinski svet in pokrajinsko volilno komisijo najkasneje v osmih dneh po prejemu poročila o izidu volitev v pokrajini.

Obrazložitev:
Z besedilom se določajo pogoji za in pravila postopka za predčasno prenehanje mandata člana pokrajinskega sveta, predsednika pokrajine in podpredsednika pokrajine. Ob navedenem se z besedilom zagotavlja pravno varstvo zoper ugotovitve pokrajinskega sveta o prenehanju mandata, ki se zagotavlja z vložitvijo tožbe na upravno sodišče.

32. člen
(plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta)

(1) Plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta je sejnina za udeležbo na seji pokrajinskega sveta in seji delovnega telesa.
(2) Člani delovnih teles pokrajinskega sveta, ki niso člani pokrajinskega sveta, imajo pravico do sejnine za udeležbo na seji delovnega telesa.
(3) Letni znesek sejnin posameznega člana pokrajinskega sveta ne sme presegati deset odstotkov letne plače predsednika pokrajine. Pri tem se ne upošteva dodatek za delovno dobo. Višino sejnin določi pokrajinski svet.
(4) Predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine nista upravičena do sejnine za udeležbo na seji pokrajinskega sveta in seji delovnega telesa.

Obrazložitev:
Z besedilom so urejene pravice članov pokrajinskega sveta do sejnin za udeležbo na sejah pokrajinskega sveta in sejah delovnih teles pokrajinskega sveta. Do sejnin v nobenem primeru ni upravičen predsednik pokrajine. Pokrajinski funkcionarji, izvoljeni ali imenovani izmed članov pokrajinskega sveta, ki hkrati opravljajo funkcijo člana pokrajinskega sveta, so upravičeni do sejnin, če funkcije ne opravljajo poklicno.

33. člen
(način določanja plače poklicnih funkcionarjev)

Plače poklicnih pokrajinskih funkcionarjev določi državni zbor z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da plače poklicnih pokrajinskih funkcionarjev določi zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju. Poklicnim pokrajinskim funkcionarjem, to so predsednik pokrajine in s sklepom pokrajinskega sveta določeni podpredsednik pokrajine, bodo z zakonom določeni ustrezni plačni razredi. Sicer pa bo zanje veljala enaka ureditev, kot za poklicne e funkcionarje.

5 Sodelovanje prebivalcev pri odločanju

34. člen
(oblike sodelovanja)

(1) Pokrajinski organi morajo obveščati prebivalke in prebivalce pokrajine (v nadaljnjem besedilu: prebivalci) o vprašanjih javnih zadev iz pristojnosti pokrajine.
(2) Neposredni obliki sodelovanja prebivalcev pokrajine pri odločanju sta referendum in ljudska iniciativa.
(3) Prebivalci pokrajine lahko pri urejanju javnih zadev iz pristojnosti pokrajine sodelujejo tudi na druge načine. Sodelovanje prebivalcev pokrajine natančneje določi pokrajina s statutom pokrajine.
(4) S statutom pokrajine uredi pokrajina tudi obveščanje, posvetovanje in sodelovanje nevladnih organizacij ter drugih organizacij civilne družbe v postopkih odločanja.

Obrazložitev:
Z besedilom sta določeni neposredni obliki sodelovanja prebivalcev pokrajine pri odločanju, in sicer: referendum in ljudsko iniciativo. Ob navedenem je z besedilom določeno, da lahko prebivalci pokrajine pri odločanju v pokrajini sodelujejo tudi na druge načine. Navedena določila pomenijo konkretizacijo določil 2. člena Dodatnega protokola k Evropski listini lokalne samouprave, ki določa, da ukrepi za uresničevanje pravice do sodelovanja vključujejo: I. pooblastilo lokalnim oblastem, da omogočijo,

*spodbujajo in pospešujejo uresničevanje pravice do sodelovanja po protokolu; **II**. vzpostavitev: • postopkov za vključevanje ljudi, tudi posvetovanj, lokalnih referendumov in predlogov, in če ima lokalna oblast veliko prebivalcev in/ali veliko območje, ukrepov za vključevanje ljudi na ravni, ki jim je blizu; • postopkov za dostop do uradnih dokumentov skladno z ustavno ureditvijo pogodbenice in mednarodnimi zakonskimi obveznostmi, ki jih ima lokalna oblast; • ukrepov, namenjenih zadovoljevanju potreb ljudi, ki se srečujejo s posebnimi ovirami pri sodelovanju, in • načinov in postopkov za obravnavo pritožb in predlogov za delovanje lokalnih oblasti in lokalnih javnih služb ter odziv nanje; **III**. Spodbujanje uporabe informacijskih in komunikacijskih tehnologij za uveljavljanje uresničevanje pravice do sodelovanja po dodatnem protokolu.*

35. člen
(naknadni referendum)

(1) Prebivalci pokrajine lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina predpisov pokrajine, razen o proračunu in zaključnem računu pokrajine, o predpisih pokrajine, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo pokrajinski davki in druge dajatve ter o predpisih pokrajine v zvezi z izvrševanjem posameznih državnih nalog. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem prebivalci potrdijo ali zavrnejo sprejeti predpis pokrajine ali njegove posamezne določbe.
(2) Pokrajinski svet lahko razpiše referendum iz prejšnjega odstavka na predlog najmanj tretjine članov pokrajinskega sveta in tretjine županov občin na območju pokrajine.
(3) Pokrajinski svet mora razpisati referendum iz prvega odstavka tega člena, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivk in volivcev v pokrajini (v nadaljnjem besedilu: volivec).
(4) Predlog za razpis referenduma je treba vložiti oziroma pokrajinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcev za vložitev zahteve za razpis referenduma v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta. Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, predsednik pokrajine zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.
(5) Če je splošni akt iz prejšnjega odstavka na referendumu potrjen, ga predsednik pokrajine objavi skupaj z izidom referenduma.
(6) Odločitev volivcev na referendumu iz prvega odstavka tega člena zavezuje pokrajinski svet do konca njegovega mandata.

Obrazložitev:
Z besedilom se ureja naknadni referendum. Referendum je fakultativen, če ga predlaga najmanj tretjina članov pokrajinskega sveta in svet občin, ali obligatoren, če ga predlagajo volivci. Z besedilom ... Posledice naknadnega referenduma, ki so urejene z besedilom, so zadržanje objave predpisa, če je dan predlog ali pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, objava predpisa hkrati s potrditvenim izidom referenduma in zavezujoča pravna narava odločitve volivcev na referendumu.

36. člen
(posvetovalni referendum)

(1) Pokrajinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše posvetovalni referendum, razen o predpisih pokrajine v zvezi z izvrševanjem posameznih državnih nalog.
(2) Posvetovalni referendum se razpiše za vso pokrajino ali njen del.
(3) Odločitev volivcev na posvetovalnem referendumu pokrajinskih organov ne zavezuje.

Obrazložitev:
Z besedilom je urejen posvetovalni referendum, ki ga pokrajinski svet lahko razpiše za območje cele pokrajine ali njen del, če želi pred odločanjem o posameznem vprašanju pridobiti stališče volivcev. O predpisih pokrajine v zvezi z izvrševanjem državnih nalog in pooblastil posvetovalni referendum ni dovoljen.

37. člen
(pobuda za razpis referenduma)

(1) Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec ali politična stranka v

pokrajini. Pobuda mora vsebovati zahtevo za razpis referenduma, ki mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev. Statut pokrajine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s podpisi določenega števila volivcev na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.
(2) Pobudnica oziroma pobudnik (v nadaljnjem besedilu: pobudnik) o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani pokrajinski svet in pobudo predloži predsedniku pokrajine. Če predsednik pokrajine meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prejšnjim odstavkom ali je v nasprotju z zakonom in s statutom pokrajine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Predsednik pokrajine o tem nemudoma obvesti pobudnika in pokrajinski svet.
(3) Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka zahteva, da naj odločitev predsednika pokrajine preizkusi upravno sodišče, ki mora odločiti v 30 dneh. Če upravno sodišče ugotovi, da je odločitev neutemeljena, jo razveljavi.
(4) Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma s podpisovanjem na seznamu ali z osebnim podpisovanjem. O načinu dajanja podpore odloči predsednik pokrajine z aktom, s katerim določi obrazec seznama ali obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem in rok za zbiranje podpisov. Obrazca morata vsebovati jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma. Osebno podpisovanje se izvaja v pokrajinski upravi, v kateri se zbirajo podpisi v podporo zahtevi za razpis referenduma. Pokrajinska uprava preveri in potrdi tudi pravilnost navedbe osebnih podatkov volivca na seznamu in njegovo volilno pravico. Glede postopka dajanja podpore zahtevi za razpis referenduma z osebnim podpisovanjem se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.
(5) Volivci lahko dajo svojo podporo zahtevi za razpis referenduma tudi preko enotnega državnega portala eUprava s kvalificiranim elektronskim podpisom. Za oddajo podpore zahtevi preko enotnega državnega portala eUprava se uporabljajo določbe zakona, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo.
(6) Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

Obrazložitev:
Z besedilom je določen postopek podaje pobude volivcem za razpis referenduma. Pobudo lahko da vsak volivec ali politična stranka v pokrajini, ki mora ob pobudi podati zahtevo za razpis referenduma z jasno izraženim vprašanjem, ki naj bo predmet referenduma, z obrazložitvijo. S pobudo mora predlagatelj pisno seznaniti pokrajinski svet in pobudo predložiti predsedniku pokrajine. Slednji lahko, če meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovala v skladu s tem zakonom ali je v nasprotju z zakonom in statutom pokrajine, obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljene neskadnosti odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Z besedilom je zoper odločitev predsednika pokrajine zagotovljeno pravno varstvo pred upravnim sodiščem. Ob navedenem je z besedilom določen postopek dajanja podpore volivcem zahtevi za razpis referenduma.

38. člen
(razpis referenduma)

(1) Pokrajinski svet razpiše referendum v 15 dneh po sprejemu odločitve o predlogu oziroma od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma. Z aktom o razpisu referenduma določi pokrajinski svet vsebino vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu ter določi dan, ki se šteje za dan razpisa, referendumsko območje in dan glasovanja.
(2) Če pokrajinski svet meni, da je vsebina vložene zahteve za razpis referenduma v nasprotju z ustavo in zakonom, lahko zahteva, da o tem odloči ustavno sodišče. Zahtevo lahko pokrajinski svet vloži od dneva vložitve zahteve in najkasneje do izteka roka za razpis referenduma. Ustavno sodišče odloči o zahtevi pokrajinskega sveta v 15 dneh.
(3) Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je določen s statutom pokrajine za objavo splošnih aktov pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom so določeni postopek in način razpisa referenduma ter sodne presoje vložene zahteve za razpis referenduma pred ustavnim sodiščem za primer, če pokrajinski svet meni, da je vsebina vložene zahteve

v nasprotju z ustavo in zakonom. Ustavno sodišče mora o zahtevi pokrajinskega sveta odločiti v 15 dneh.

39. člen
(pravica glasovati na referendumu)

(1) Pravico glasovati na referendumu imajo vsi prebivalci pokrajine, ki imajo pravico voliti člane pokrajinskega sveta, če zakon ne določa drugače. Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča pokrajinska volilna komisija. Podrobneje določi postopek za izvedbo referenduma statut pokrajine v skladu z zakonom.
(2) Splošni akt ali njegove posamezne določbe so na referendumu zavrnjeni, če proti glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, pod pogojem, da proti splošnemu aktu ali njegovim posameznim določbam glasuje najmanj petina vseh volivcev.
(3) Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje pokrajinska volilna komisija pokrajinskemu svetu, ki ga objavi na način, ki je v statutu pokrajine določen za objavo splošnih aktov pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena pravica glasovanja na referendumu, ki jo imajo vsi prebivalci pokrajine, ki imajo pravico voliti člane pokrajinskega sveta, če zakon ne določa drugače. Postopek za izvedbo referenduma se podrobneje predpiše v statutu pokrajine, vodijo pa ga organi, ki vodijo lokalne volitve.

40. člen
(ljudska iniciativa)

(1) Najmanj pet odstotkov volivcev v pokrajini lahko zahteva sprejetje ali spremembo odločitve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ali predsednika pokrajine.
(2) Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopek s pobudo se primerno uporabljajo določila 41. člena tega zakona.
(3) Organ, na katerega je naslovljena zahteva iz prvega odstavka tega člena, mora o zahtevi odločiti najpozneje v treh mesecih.

Obrazložitev:
Z besedilom se določa način izvedbe ljudske iniciative. Najmanj pet odstotkov volivcev v pokrajini lahko zahteva sprejetje ali spremembo kakšne odločitve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ali predsednika pokrajine. Za vložitev ljudske iniciative se uporabljajo določila 41. člena tega zakona, ki ureja postopek s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis naknadnega referenduma o splošnem aktu občine. Organ, na katerega je iniciativa naslovljena, mora o njej odločiti najpozneje v treh mesecih.

6 Pokrajinska uprava

41. člen
(pokrajinska uprava)

(1) Za opravljanje upravnih nalog iz pristojnosti pokrajine in prenesenih upravnih nalog države ustanovi pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine pokrajinsko upravo, ki jo sestavljajo pokrajinski upravni organi.
(2) Za opravljanje upravnih nalog pokrajine in prenesenih upravnih nalog države, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, delujejo enote pokrajinske uprave. Območja enot pokrajinske uprave se določijo tako, da je zagotovljena enakopravna dostopnost upravnih storitev vsem skupinam prebivalcev pokrajine.
(3) Notranjo organizacijo pokrajinskih upravnih organov in enot pokrajinske uprave ter sistemizacijo delovnih mest v njih določi predsednik pokrajine.
(4) Pokrajinsko upravo usmerja in nadzira predsednik pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da pokrajinski svet za opravljanje upravnih nalog iz pristojnosti pokrajine in prenesenih upravnih nalog države na predlog predsednika pokrajine ustanovi pokrajinsko upravo, ki jo usmerja in nadzira predsednik pokrajine, njeno delo pa vodi direktor pokrajinske uprave. Slednjega

imenuje in razrešuje predsednik pokrajine. Ob navedenem je določeno, da je direktor pokrajinske uprave uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev. Pokrajinsko upravo sestavljajo pokrajinski upravni organi in enote pokrajinske uprave, ki se ustanovijo na območju ene ali več občin za opravljanje upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno. Notranjo organizacijo pokrajinskih organov in enot pokrajinske uprave ter sistemizacijo delovnih mest v njih določi predsednik pokrajine.

42. člen
(naloge pokrajinske uprave)

(1) Pokrajinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem storitev splošnega pomena iz pokrajinske pristojnosti.
(2) Za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvirne pristojnosti pokrajine lahko pokrajinski svet z odlokom podeli javno pooblastilo ali ustanovi osebo javnega prava za izvajanje javnih pooblastil, določenih z odlokom.
(3) Za izvajanje storitev splošnega pomena iz svoje pristojnosti lahko pokrajina v skladu z zakonom ustanovi pravno osebo javnega prava ali podeli koncesijo.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da pokrajinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge iz pokrajinske pristojnosti ter naloge v zvezi z zagotavljanjem storitev splošnega pomena. Posamezne naloge pokrajinske naloge lahko na podlagi odloka izvajajo nosilci javnih pooblastil. Pokrajina lahko podeli javno pooblastilo fizični ali pravni osebi, lahko pa tudi ustanovi pravno osebo javnega prava, kot je javna agencija, javni sklad ali javni zavod. Storitve splošnega pomena pokrajina zagotavlja na način, določen z zakonom. To pomeni, da lahko ustanovi osebo javnega prava za izvajanje storitev splošnega pomena ali podeli koncesijo.

43. člen
(direktor pokrajinske uprave)

(1) Pokrajinsko upravo vodi direktorica oziroma direktor pokrajinske uprave (v nadaljnjem besedilu: direktor pokrajinske uprave), ki ga imenuje in razrešuje predsednik pokrajine.
(2) Direktor pokrajinske uprave je uradnik na položaju v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.
(3) Za imenovanje in razrešitev direktorja pokrajinske uprave in njegov položaj se uporabljajo predpisi, ki urejajo javne uslužbence.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da pokrajinsko upravo vodi direktorica oziroma direktor pokrajinske uprave, ki jo oziroma ga imenuje in razrešuje predsednik pokrajine. Direktor pokrajinske uprave je uradnik na položaju. Za njegov položaj se uporablja zakon o javnih uslužbencih in predpisi, izdani na njegovi podlagi, ki urejajo uradniške položaje.

44. člen
(vodenje upravnih organov in upravnih enot)

(1) Pokrajinske upravne organe in enote pokrajinske uprave vodijo načelnice oziroma načelniki (v nadaljnjem besedilu: načelnik), ki so uradniki na položaju v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.
(2) Načelnika pokrajinskega upravnega organa in načelnika enote pokrajinske uprave imenuje in razrešuje predsednik pokrajine.
(3) Načelnik pokrajinskega upravnega organa in načelnik enote pokrajinske uprave mora ravnati v skladu z usmeritvami, obveznimi navodili in nalogi direktorja pokrajinske uprave ter mu redno poročati o opravljanju nalog organa oziroma enote pokrajinske uprave in o vseh pomembnejših vprašanjih.
(4) Direktor pokrajinske uprave in načelniki pokrajinskih upravnih organov ter načelniki enot pokrajinske uprave, ki opravljajo prenesene državne naloge, morajo ravnati v skladu z obveznimi navodili in nalogi ministrov, pristojnih za področja, na katera spadajo prenesene državne naloge ter jim redno poročati o

opravljanju prenesenih državnih nalog in o vseh pomembnejših vprašanjih.
(5) Načelnik pokrajinskega upravnega organa oziroma načelnik enote pokrajinske uprave odgovarja za svoje delo in delo organa oziroma enote pokrajinske uprave, ki jo vodi, direktorju pokrajinske uprave.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da pokrajinske upravne organe in enote pokrajinske uprave vodijo načelnice in načelniki, ki jih imenuje in razrešuje predsednik pokrajine. Ob navedenem je določena odgovornost načelnikov pokrajinskih upravnih organov in načelnikov enot pokrajinske uprave ter njihova dolžnost ravnanja v skladu s smernicami, obveznimi navodili in nalogi direktorja pokrajinske uprave. Če pa upravni organ in enota pokrajinske uprave opravlja naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je preneseno na pokrajino, pa je dolžnost tako direktorja pokrajinske uprave, kot načelnikov pokrajinskih upravnih organov in načelnikov enot pokrajinske uprave, ravnanje v skladu z obveznimi navodili in nalogi ministrov, pristojnih za področja, na katero spadajo te naloge. Načelnik odgovarja za svoje delo in delo organa oziroma enote pokrajinske uprave, ki jo vodi, direktorju pokrajinske uprave.

45. člen
(spor o pristojnosti upravnih organov)

O sporih o pristojnosti med pokrajinskimi upravnimi organi oziroma enotami pokrajinske uprave odloča predsednik pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena, da o sporih med pokrajinskimi upravnimi organi oziroma upravnimi enotami odloča predsednik pokrajine.

46. člen
(odločanje o upravnih zadevah)

(1) Pokrajinski upravni organi odločajo s posamičnimi upravnimi akti o upravnih zadevah iz izvirne pokrajinske pristojnosti in upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti.
(2) O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov in nosilcev pokrajinskih javnih pooblastil, izdane v okviru izvirne pokrajinske pristojnosti, odloča predsednik pokrajine.
(3) O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, odločajo stvarno pristojna ministrstva.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena pristojnost pokrajinskih upravnih organov in nosilcev javnih pooblastil za odločanje o upravnih zadevah iz pokrajinske pristojnosti. Odločanje o pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov in nosilcev javnih pooblastil iz izvirne pokrajinske pristojnosti odloča predsednik pokrajine. O pritožbah zoper upravne akte, izdane v zadevah prenesene pristojnosti, pa odločajo stvarno pristojna ministrstva.

47. člen
(odločanje o upravnih zadevah)

(1) O izločitvi načelnika in pooblaščenih uradnih oseb pokrajinskega upravnega organa oziroma upravne enote ali nosilca javnih pooblastil odloča direktor pokrajinske uprave. Če je izločena pooblaščena uradna oseba, odloči o zadevi načelnik, če pa je izločen načelnik, odloči o zadevi direktor pokrajinske uprave.
(2) O izločitvi direktorja pokrajinske uprave odloča predsednik pokrajine, ki v primeru izločitve o zadevi tudi odloči.
(3) O izločitvi predsednika pokrajine odloči pokrajinski svet, ki v primeru izločitve o zadevi tudi odloči.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena izločitev pri odločanju v upravnih zadevah, in sicer tako, da o izločitvi načelnika pokrajinskega upravnega organa oziroma upravne enote ali druge pooblaščene osebe odloča direktor pokrajinske uprave. Če je izločena pooblaščena uradna oseba odloči o zadevi načelnik, če pa je izločen načelnik, odloči o zadevi direktor pokrajinske uprave. O izločitvi direktorja pokrajinske uprave odloči

predsednik pokrajine, o izločitvi predsednika pokrajine pa pokrajinski svet, ki o zadevi tudi odloči. Ob navedenem moramo opomniti na določila 35. člena veljavnega Zakona o splošnem upravnem postopku /ZUP/, ki določa, da predstojnik oziroma pooblaščena uradna oseba organa ne sme odločati ali opravljati posameznih dejanj v postopku:

1. *če je v zadevi, o kateri teče postopek, stranka, soupravičenec oziroma sozavezanec, priča, izvedenec, pooblaščenec ali zakoniti zastopnik stranke;*
2. *če je stranka ali njen zakoniti zastopnik ali pooblaščenec z njo v krvnem sorodstvu v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena ali je če z njo v zakonski zvezi ali v svaštvu do vštetega drugega kolena, četudi je zakonska zveza prenehala, ali če z njo živi ali je živela v izvenzakonski skupnosti;*
3. *če je skrbnik, posvojitelj, posvojenec ali rejnik stranke, njenega zakonitega zastopnika ali pooblaščenca;*
4. *če je bila udeležena v postopku na prvi stopnji ali je sodelovala pri odločanju.*

48. člen
(odločanje o upravnih zadevah)

(1) Pokrajinska uprava opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.
(2) Za opravljanje nadzora iz prejšnjega odstavka se v pokrajinski upravi ustanovi pokrajinska inšpekcija.
(3) Pokrajinska inšpekcija opravlja tudi prenesene naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti.
(4) Inšpekcijski nadzor neposredno opravljajo pokrajinske inšpektorice oziroma inšpektorji.
(5) Za določitev pogojev za opravljanje inšpekcijskega nadzora, pooblastila, dolžnosti in odgovornosti pokrajinskih inšpektorjev se uporablja zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor.

Obrazložitev:
Z besedilom se ureja nadzor nad izvajanjem pokrajinskih predpisov. Nadzor opravlja pokrajinska uprava, v kateri se ustanovi pokrajinska inšpekcija, ki je pokrajinski inšpekcijski prekrškovni organ. Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti in nadzorstvo nad izvajanjem zakonov in podzakonskih predpisov iz državne pristojnosti, ki urejajo zadeve iz prenesene pristojnosti, neposredno opravljajo pokrajinske inšpektorice in inšpektorji. Za pokrajinsko inšpekcijo se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijsko nadzorstvo, razen določb o organizacij inšpekcij na državni ravni.

49. člen
(koordinacijski sosvet)

(1) Za sodelovanje med pokrajinsko upravo, občinskimi upravami ter organizacijskimi enotami ministrstev, organov v njihovi sestavi ter oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je pokrajina in ki pretežno opravljajo upravne naloge, se za območje pokrajinske uprave ustanovi koordinacijski sosvet, v katerem sodelujejo direktor pokrajinske uprave, načelniki pokrajinskih upravnih organov, načelniki enot pokrajinske uprave, župani oziroma direktorji občinskih uprav ali od župana oziroma direktorja občinske uprave pooblaščeni predstavniki občinske uprave in predstojniki organizacijskih enot ministrstev in organov v njihovi sestavi s sedežem na območju pokrajine.
(2) Koordinacijski sosvet obravnava vprašanja v zvezi z organizacijo, učinkovitostjo dela pokrajinske uprave z namenom zagotoviti čim bolj usklajeno delovanje javne uprave na območju pokrajine in usklajeno reševanje organizacijskih, prostorskih, materialnih vprašanj, vprašanj splošnega poslovanja in podobnih vprašanj.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena ustanovitev koordinacijskega telesa, katerega naloga je skrb za sodelovanje in usklajeno delovanje pokrajinske uprave z občinskimi upravami ter organizacijskimi enotami ministrstev, organov v njihovi sestavi ter oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je pokrajina in ki pretežno opravljajo upravne naloge. Koordinacijski sosvet se ustanovi za območje pokrajine in je delovno telo med seboj enakopravnih udeležencev, ki imajo definiran delokrog in izhodišča za način dela.

50. člen
(pokrajinsko odvetništvo)

(1) Pokrajina lahko v pokrajinski upravi ustanovi pokrajinsko odvetništvo. Če pokrajina ne ustanovi pokrajinskega odvetništva lahko z odlokom določi, da naloge pokrajinskega odvetništva opravlja pokrajinski odvetnik.
(2) Pokrajinski odvetnik zastopa pokrajino pred sodišči in drugimi državnimi organi. Po pooblastilu lahko pokrajinski odvetnik zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila pokrajina.
(3) Naloge pokrajinskega odvetništva opravljajo vodja pokrajinskega odvetništva in pokrajinski odvetniki. Za vodjo pokrajinskega odvetništva je lahko imenovan, kdor izpolnjuje pogoje za pokrajinskega odvetnika.
(4) Za pokrajinskega odvetnika je lahko imenovan, kdor poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja javne uslužbence, izpolnjuje tudi naslednje pogoje:

- da ima v Republiki Sloveniji pridobljen strokovni naziv univerzitetni diplomirani pravnik (UN) in magister prava oziroma je v tujini končal primerljivo izobraževanje s področja prava, ki se dokazuje s tujo listino o izobraževanju in priloženim mnenjem o izobraževanju za namen zaposlitve ali z odločbo o nostrifikaciji,
- da je opravil pravniški državni izpit in
- ima najmanj tri leta delovnih izkušenj po opravljenem pravniškem državnem izpitu.

(5) Glede položaja in statusa pokrajinskega odvetništva v sodnih, upravnih in drugih postopkih se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno odvetništvo.
(6) Glede položaja, pravic in obveznosti vodje pokrajinskega odvetništva in pokrajinskega odvetnika se uporabljajo določbe zakona, ki ureja javne uslužbence, če ta zakon ne določa drugače.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena možnost, da lahko pokrajina v pokrajinski upravi ustanovi pokrajinsko odvetništvo oziroma z odlokom določi, da naloge pokrajinskega odvetništva opravlja pokrajinski odvetnik. Pokrajinski odvetnik zastopa pokrajino pred sodišči in drugimi državnimi organi, po pooblastilu pa lahko zastopa tudi druge pravne osebe, ki jih je ustanovila pokrajina. Ob navedenem so z besedilom določeni pogoji za imenovanje vodje pokrajinskega odvetništva in pogoji za imenovanje pokrajinskega odvetnika. Glede položaja in statusa pokrajinskega odvetništva v sodnih, upravnih in drugih postopkih pa se smiselno uporabljajo določila zakona, ki ureja državno odvetništvo.

7 Premoženje in financiranje

51. člen
(premoženje pokrajine)

(1) Pokrajina ima pravico posedovati in pridobivati vse vrste premoženja ter razpolagati z njim. Pokrajina svoje premoženje upravlja samostojno.
(2) Premoženje pokrajine sestavljata stvarno in finančno premoženje.
(3) Pokrajina izkazuje vrednost svojega premoženja s premoženjsko bilanco.
(4) Za pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja pokrajine ter razpolaganje z njim se uporabljajo predpisi, ki urejajo pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter razpolaganje s tem premoženjem.

Obrazložitev:
Z besedilom je določena pravica pokrajine do lastnega premoženja in samostojnega upravljanja s premoženjem. Ob navedenem je določeno premoženje pokrajine in izkazovanje premoženja. Premoženje pokrajine je sestavljeno iz stvarnega premoženja, to je nepremičnega (zemljišča, ceste, javna infrastruktura, stavbe) in premičnega opredmetenega premoženja ter finančnega premoženja, ki ga sestavljajo denarna sredstva, vrednostni papirji, kapitalski deleži in podobno. V skladu s tem zakonom lahko pokrajina pridobiva vse vrste premoženja, s prenosom nalog regionalnega pomena v pristojnost pokrajin pa je v skladu s tem zakonom treba prenesti tudi premoženje države ali občin, namenjeno opravljanju prenesenih nalog. Za ravnanje s premoženjem pokrajine se uporabljajo predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim in finančnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

52. člen
(financiranje pokrajine)

(1) Pokrajina v skladu z zakonom samostojno financira uresničevanje svojih nalog s prihodki od davkov in drugih obveznih dajatev, s prihodki od svojega premoženja, z dodatnimi sredstvi državnega proračuna in sredstvi skladov Evropske unije ter iz drugih virov, določenih z zakonom. Financiranje pokrajine določa zakon.
(2) Viri financiranja iz drugega odstavka tega člena, ki jih pokrajini zagotavlja zakon, morajo biti predvidljivi in zadostni za učinkovito opravljanje njenih nalog.
(3) Z zakonom, ki ureja prenos opravljanja posamezne naloge iz državne pristojnosti na pokrajino, se v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog določi način zagotavljanja sredstev, ki jih mora zagotoviti država.
(4) Prihodke in izdatke za financiranje javne porabe v pokrajini načrtuje pokrajina s pokrajinskim proračunom.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da pokrajina uresničevanje svojih nalog financira iz prihodkov svojega proračuna od davkov in drugih obveznih dajatev, s prihodki od premoženja ter z dodatnimi sredstvi državnega proračuna in skladov Evropske unije. Viri financiranja, ki so pokrajini zagotovljeni z zakonom morajo biti predvidljivi in zadostni za učinkovito opravljanje pokrajinskih nalog. Slednje je vsebinsko skladno z določili 9. člena Evropske listine lokalne samouprave, ki določa, da so lokalne oblasti v okviru nacionalne gospodarske politike upravičene do ustreznih lastnih finančnih virov, s katerimi v okviru svojih pooblastil prosto razpolagajo. Finančni viri lokalnih oblasti morajo biti v sorazmerju z nalogami, ki jih določata ustava in zakon. Vsaj del finančnih virov lokalnih oblasti mora izvirati iz krajevnih davkov in prispevkov, katerih višino lahko v okviru zakona pokrajine določajo same. Finančni sistemi, na katerih temeljijo viri, ki so na voljo lokalnim oblastem, morajo biti dovolj raznovrstni in prilagodljivi, da lahko, kolikor je praktično mogoče, sledijo dejanskemu gibanju stroškov opravljanja njihovih nalog. Ob navedenem je določeno, da financiranje nalog, ki jih pokrajina opravlja kot prenesene naloge, zagotavlja država v sorazmerju z vrsto nalog in njihovim obsegom. Način zagotavljanja teh sredstev pa določa zakon, ki ureja prenos nalog.

53. člen
(proračun pokrajine)

(1) Prihodki ali prejemki in odhodki ali izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe morajo biti zajeti v proračunu pokrajine, oblikovanem v skladu z zakonom.
(2) Proračun in zaključni račun proračuna pokrajine ter druge z zakonom določene proračunske dokumente sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine, ki je odgovoren za izvrševanje proračuna.
(3) Postopek sprejemanja proračuna pokrajine in zaključnega računa proračuna določa poslovnik pokrajinskega sveta.
(4) Pokrajina lahko v postopku priprave predloga proračuna določi višino sredstev, namenjeno financiranju projektov, ki jih predlagajo prebivalci pokrajine. O predlaganih projektih pokrajina izvede posvetovanja z občani najkasneje do predložitve proračuna pokrajinskemu svetu v sprejem.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da ima pokrajina proračun, v katerem morajo biti zajeti vsi prejemki in izdatki pokrajine za posamezne namene. Proračun predlaga pokrajinskemu svetu predsednik pokrajine, ki je odgovoren za izvrševanje proračuna. Pokrajinski svet sprejema proračun po postopku, ki ga določi s svojim poslovnikom. Za oblikovanje proračuna velja neposredno zakon, ki ureja javne finance. Ob navedenem je z besedilom dopustno, da lahko pokrajina v postopku priprave proračuna določi višino sredstev, namenjeno financiranju projektov, ki jih predlagajo prebivalci pokrajine. Z navedenim se uresničuje načelo sodelovanja prebivalcev pri sprejemanju odločitev (participativnega proračuna) v pokrajini.

54. člen
(nadzor računskega sodišča)

Nadzor nad proračunom pokrajine in celotno javno porabo pokrajine in pravnih oseb katerih ustanoviteljica

je pokrajina opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

Obrazložitev:
Z besedilom je določen nadzor nad proračunom pokrajine in celotno javno porabo pokrajine in pravnih oseb katerih ustanoviteljica je pokrajina. Nadzor opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

8 Splošni akti pokrajine

55. člen
(statut pokrajine)

(1) S statutom pokrajine se podrobneje določijo organizacija in delovanje pokrajine, oblikovanje in pristojnosti ter organizacija dela njenih organov, uresničevanje pravice prebivalcev pokrajine do obveščenosti ter način njihovega sodelovanja pri sprejemanju odločitev, sodelovanje med pokrajino in občinami v zadevah, ki so jim skupne, druge zadeve, ki jih določa ta zakon ter druga vprašanja skupnega pomena.
(2) S statutom pokrajine se v skladu z zakonom, ki ureja pokrajinske volitve, določijo volilne enote za volitve članov pokrajinskega sveta.
(3) S statutom pokrajine se določijo sedeži organov pokrajinske uprave in enot pokrajinske uprave tako, da je prebivalcem pokrajine zagotovljena enaka dostopnost do upravnih storitev, ki jih zagotavlja pokrajina.
(3) Pokrajina, na območju katere so občine, v katerih živita italijanska oziroma madžarska avtohtona narodna skupnost in romska skupnost, s statutom podrobneje določi organizacijo uresničevanja pravic avtohtone narodne skupnosti in romske skupnosti v pokrajinskih organih ter način zagotavljanja pravice do uporabe jezika narodne skupnosti pri delu pokrajinskih organov in pokrajinske uprave.
(4) Statut sprejme pokrajinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

Obrazložitev:
Z besedilom so določeni okvirna in obvezna vsebina statuta pokrajine in njegovo sprejetje. S statutom pokrajinski svet uredi zadeve, določene s tem zakonom, predvsem pa: določi organizacijo in delovanje pokrajine, oblikovanje in pristojnosti ter organizacijo dela njenih organov, način sodelovanja prebivalcev pri sprejemanju odločitev ter razmerja med pokrajino in občinami. S statutom se določijo volilne enote za volitve članov pokrajinskega sveta, sedeži organov pokrajinske uprave in upravnih enot, organizacija uresničevanja pravic avtohtone narodne skupnosti v pokrajinskih organih ter način zagotavljanja pravice do uporabe jezika narodne skupnosti v pokrajinskih organih ter način zagotavljanja pravice do uporabe jezika narodne skupnosti pri delu pokrajinskih organov in pokrajinske uprave. Statut sprejme pokrajinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

56. člen
(urejanje zadev iz pristojnosti pokrajine)

(1) Pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.
(2) Zadeve iz prenesene pristojnosti ureja pokrajina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

Obrazložitev:
Z besedilom so določeni splošni pravni akti, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje in prenesene pristojnosti.

9 Sodelovanje pokrajine z občinami, pokrajinami in državnimi organi

57. člen
(sodelovanje pokrajine z občinami)

(1) Organi pokrajine sodelujejo z občinskimi organi na način, kot ga določata statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta.
(2) Občinski organi imajo pravico biti obveščeni o delu organov pokrajine na način, določen s statutom pokrajine in poslovnikom pokrajinskega sveta.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da način sodelovanja pokrajinskih organov z občinskimi organi določata statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta. Določena je tudi pravica občinskih organov do obveščenosti o delu pokrajine. Način obveščanja uredi pokrajina s statutom in poslovnikom pokrajinskega sveta. Določba poudarja obveščenost in sodelovanje in v celoti temelji na nehierarhičnem razmerju med pokrajinami in občinami.

58. člen
(medsebojno sodelovanje pokrajin)

(1) Pokrajina sodeluje z drugimi pokrajinami zlasti pri uresničevanju razvojnih nalog in sklepa z njimi sporazume o sodelovanju za doseganje ciljev, ki so v skupnem interesu.
(2) Za medsebojno sodelovanje lahko pokrajine oblikujejo usklajevalna in posvetovalna delovna telesa.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno medsebojno sodelovanje pokrajin. Pokrajin so samostojne pri povezovanju in sodelovanju ter opredeljevanju skupnih interesov.

59. člen
(mednarodno sodelovanje pokrajin)

(1) Pokrajina sodeluje z regijami drugih držav v različnih oblikah sodelovanja v skladu s predpisi Evropske unije ali ratificirano mednarodno pogodbo ter zunanjepolitičnimi usmeritvami in cilji države.
(2) Pokrajina lahko na skupnost, nastalo v okviru sodelovanja iz prejšnjega odstavka, prenese opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti le s soglasjem Državnega zbora Republike Slovenije.

Obrazložitev:
Besedilo določa čezmejno sodelovanje pokrajine z ustreznimi skupnostmi drugih držav. Pri sicer svobodnem in samostojnem odločanju o sodelovanju pa moa pokrajina sodelovati v skladu z veljavnimi predpisi in mednarodnimi pogodbami ter hkrati upoštevati zunanjepolitične usmeritve države. V primeru, da predpis določa, da pokrajine in primerljive skupnosti sosednjih ali drugih držav zaradi sodelovanja ustanovijo skupnost, lahko pokrajina na tako skupnost prenese opravljanje posameznih nalog, vendar le s soglasjem Državnega zbora Republike Slovenije.

60. člen
(sodelovanje pokrajine z državnimi organi)

(1) Pokrajina sodeluje z državnimi organi pri načrtovanju in odločanju o vseh zadevah iz državne pristojnosti, ki se neposredno nanašajo na njene pristojnosti in financiranje.
(2) Sodelovanje pokrajine pri zadevah iz prejšnjega odstavka tega člena morajo državni organi zagotoviti pravočasno in na primeren način.
(3) Sodelovanje iz drugega odstavka tega člena se zagotavlja neposredno s pokrajinami, kadar se zadeva nanaša na eno ali več pokrajin in tudi z združenjem pokrajin, če gre za zadevo, ki se nanaša na vse pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom je urejeno sodelovanje pokrajine pri načrtovanju in odločanju o zadevah iz državne pristojnosti, ki jo neposredno zadevajo. Sodelovanje pokrajine, pokrajin, na katere se nanašajo načrti in odločitve, oziroma združenja pokrajin morajo zagotoviti pristojni državni organi pravočasno in na primeren način.

61. člen
(združenje pokrajin)

(1) Pokrajine so združene v Združenje pokrajin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: združenje).
(2) Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge pokrajin in financiranje pokrajin ali se kako

drugače posega v njihove koristi.
(3) Združenje zastopa interese pokrajin v mednarodnem sodelovanju, voli člane delegacije Republike Slovenije v Odboru regij Evropske unije ter delegaciji zagotavlja strokovno, tehnično in administrativno pomoč.
(4) Združenje ima svoj statut. Objavi ga v Uradnem listu Republike Slovenije.
(5) Združenje je pravna oseba javnega prava. Pravno osebnost pridobi z dnem objave statuta.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da so pokrajine združene v Združenje pokrajin Slovenije, ki predstavlja njihove interese pred državnimi organi in v mednarodnem sodelovanju. Združenje pokrajin voli člane delegacij Republike Slovenije v Odboru regij Evropske unije. Združenje je pravna oseba javnega prava. Pravno osebnost pridobi z objavo svojega statuta v Uradnem listu Republike Slovenije.

10 Nadzor državnih organov

62. člen
(nazor nad zakonitostjo dela organov pokrajine in pokrajinske uprave)

(1) Nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine in pokrajinske uprave opravljajo vlada in ministrstva.
(2) V zadevah iz državne pristojnosti, ki jih je država prenesla v izvrševanje na pokrajine, opravljajo ministrstva tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo izvrševanja nalog.

Obrazložitev:
Z besedilom so določena načela nadzora nad delom pokrajinskih organov in pokrajinske uprave. Vlada in ministrstva opravljajo nadzor kot nadzor nad zakonitostjo, glede zadev, ki jih pokrajina ureja v preneseni pristojnosti, pa tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo opravljanja nalog. Pristojne organe, postopke in ukrepe organov, pristojnih za nadzor ureja zakon, ki ureja državno upravo.

63. člen
(razpustitev pokrajinskega sveta in razrešitev predsednika pokrajine)

(1) Pokrajinski svet se lahko predčasno razpusti, če:
- ne izvršuje odločb ustavnega sodišča, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje;
- v letu, za katero ni bil sprejet proračun, tudi za prihodnje leto ne sprejme v skladu z zakonom predloženega in pripravljenega proračuna, ki bi lahko začel veljati ob začetku leta ali
- če se v posameznem koledarskem letu po najmanj trikratnem sklicu sploh ne sestane na sklepčni seji.

(2) Predsednika pokrajine se lahko predčasno razreši, če:
- ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb sodišča, pristojnega za upravne spore, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje.

(3) O razpustitvi pokrajinskega sveta oziroma razrešitvi predsednika pokrajine odloča državni zbor na predlog vlade.
(4) Preden izda sklep o razpustitvi pokrajinskega sveta oziroma razrešitvi predsednika pokrajine, mora državni zbor opozoriti pokrajinski svet oziroma predsednika pokrajine na njegovo nezakonito ravnanje ter mu predlagati, kako naj v primernem roku te nezakonitosti odpravi. Če pokrajinski svet oziroma predsednik pokrajine ravna v skladu z opozorilom, državni zbor postopek o razpustitvi oziroma razrešitvi s sklepom ustavi.
(5) Pokrajinski svet oziroma predsednik pokrajine lahko v tridesetih dneh po prejemu sklepa o razpustitvi oziroma razrešitvi vloži zahtevo za presojo ustavnosti sklepa državnega zbora iz prejšnjega odstavka. Če zahteva ni vložena v roku oziroma, če ji ni ugodeno, je pokrajinski svet razpuščen oziroma predsednik pokrajine razrešen z dnem objave odločitve državnega zbora oziroma ustavnega sodišča v Uradnem listu Republike Slovenije. V primeru razpustitve pokrajinskega sveta državni zbor razpiše predčasne volitve v pokrajinski svet, v primeru razrešitve predsednika pokrajine pa nadomestne volitve predsednika pokrajine.
(6) Če je pokrajinski svet razpuščen, opravlja nujne naloge iz njegove pristojnosti v času do izvolitve novega pokrajinskega sveta predsednik pokrajine. Predsednik pokrajine mora svoje odločitve predložiti v potrditev pokrajinskemu svetu takoj, ko se ta sestane na prvi seji.

(7) Če je razrešen predsednik pokrajine, opravlja nujne naloge iz njegove pristojnosti do izvolitve novega predsednika pokrajine podpredsednik pokrajine oziroma član pokrajinskega sveta, ki je v skladu s tem zakonom določen za začasno opravljanje funkcije predsednika pokrajinskega sveta, če je ta predčasno razrešen.
(8) V primeru hkratne razpustitve pokrajinskega sveta in razrešitve predsednika pokrajine imenuje vlada začasnega upravitelja, ki do izvolitve novih organov pokrajine opravlja njune naloge. Začasni upravitelj mora svoje odločitve predložiti v potrditev novoizvoljenemu pokrajinskemu svetu takoj, ko se ta sestane na prvi seji. Za začasnega upravitelja ni mogoče imenovati osebe, ki opravlja funkcijo in delo, ki je nezdružljivo s funkcijo člana pokrajinskega sveta in predsednika pokrajine.

Obrazložitev:
Z besedilom so določeni razlogi in postopek za predčasno razpustitev pokrajinskega sveta in predčasno razrešitev predsednika pokrajine. Odločitev o predčasni razpustitvi oziroma razrešitvi sprejme državni zbor na predlog vlade. Zoper odločitev državnega zbora pa je zagotovljeno pravno varstvo pred ustavnim sodiščem. V primeru hkratne razpustitve pokrajinskega sveta in razrešitve predsednika pokrajine je predvideno imenovanje začasnega upravitelja, ki ga imenuje vlada.

11 Sprememba imena, sedeža ali območja pokrajine

64. člen
(postopek sprememb)

(1) Ime in sedež pokrajine ali njeno območje se spremeni z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslank oziroma poslancev.
(2) V postopku za sprejem zakona iz prejšnjega odstavka mora državni zbor pridobiti mnenje pokrajinskega sveta in mnenja občinskih svetov z območja pokrajine.
(3) Z zakonom iz prvega odstavka tega člena se določi način in rok ureditve premoženjskopravnih, organizacijskih in drugih posledic sprememb.

Obrazložitev:
Z besedilom so določene posebnosti zakonodajnega postopka za sprejem zakona o spremembi območja, imena ali sedeža pokrajine. V skladu z ustavo se tudi ta zakon sprejema z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.

65. člen
(posvetovalni referendum)

(1) Državni zbor lahko v postopku sprejemanja zakona iz prejšnjega člena razpiše posvetovalni referendum, s katerim se ugotovi volja prebivalcev.
(2) Z odlokom o razpisu referenduma iz prejšnjega odstavka se določi referendumsko območje oziroma območja, besedilo vprašanja oziroma vprašanj, dan razpisa referenduma in dan glasovanja.
(3) Referendum se opravi v skladu z zakonom, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo, kolikor ta zakon ne določa drugače.
(4) Postopek za izvedbo referenduma vodi državna volilna komisija, volilne komisije referendumskih območij, ki jih imenuje državna volilna komisija in volilni odbori. Glede oblikovanja in dela volilnih organov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja volitve v pokrajinah, za izvedbo referenduma pred ustanovitvijo pokrajin pa zakon, ki ureja lokalne volitve.

Obrazložitev:
Besedilo določa, da lahko državni zbor razpiše posvetovalni referendum za ugotovitev volje prebivalcev, če je predlagana sprememba imena, sedeža ali območja pokrajine. Ugotovitev volje prebivalcev, ki je z ustavo in zakonom predpisana za spreminjanje imen, sedežev in območij občine ter ustanavljanje novih občin, ni ustavna zaveza za ustanovitev ali spremembo konstitutivnih elementov pokrajine, vendar se državni zbor lahko odloči, da o tovrstnih predlogih ugotovi voljo prebivalcev.

12 Prehodne in končna določba

66. člen
(konstituiranje pokrajin)

Konstituiranje pokrajin po volitvah v prve pokrajinske svete se opravi v skladu s tem zakonom in zakonom, s katerim so pokrajine ustanovljene.

Obrazložitev:
Z besedilom je urejeno konstituiranje in začetek dela pokrajin po ustanovitvi. Člen določa, da se konstituiranje opravi po prvih volitvah v pokrajinske svete in sicer v skladu z določbami tega zakona. To so določbe, ki urejajo konstituiranje pokrajinskih organov po vsakokratnih volitvah, ustanovitev pokrajinske uprave, imenovanje direktorja pokrajinske uprave in druge določbe, pomembne za organizacijo in začetek dela pokrajin. Posebne določbe glede prvega konstituiranja vsebuje tudi zakon o ustanovitvi pokrajin in so utemeljene z dejstvom, da ob prvem konstituiranju pokrajina še nima splošnih aktov, ki urejajo za konstituiranje pomembna dejstva, kot so postopki konstituiranja, volitve in imenovanja.

67. člen
(prenos pristojnosti na pokrajine)

(1) Prenos pristojnosti na pokrajine na področjih iz 9., 10. in 11. člena tega zakona se izvede najpozneje do 31. decembra ... z uskladitvijo zakonov, ki urejajo zadeve na teh področjih, s tem zakonom.
(2) Če uskladitev iz prejšnjega odstavka ni opravljena se prenos pristojnosti izvede s posebnih zakonom, ki začne veljati 1. januarja ... . Zakoni, ki urejajo sistem javnih financ in sistem javne uprave, se uskladijo s tem zakonom najpozneje do ... .
(3) Naloge upravnih enot, ki ne bodo prenesene z zakonom v izvrševanje pokrajinam v skladu s prejšnjim odstavkoma, se prenesejo najpozneje do ... .
(4) Z zakoni iz prvega in drugega odstavka tega člena se določijo ustanoviteljske pravice ter stvarno in finančno premoženje države, ki se s ... prenesejo na pokrajine. Finančne obveznosti državnega proračuna, prevzete do dne prenosa, se ne prenašajo na pokrajine.
(5) Pokrajine s ... vstopijo v koncesijske in druge pogodbe, sklenjene za izvajanje javnih služb, opravljanje nalog v javno korist, posebne pravice na javnem dobru ter izkoriščanje naravnega bogastva iz pokrajinske pristojnosti.

Obrazložitev:
Z besedilom sta določena postopek in čas prenosa pristojnosti na pokrajine.

68. člen
(zagotovitev pogojev za začetek dela pokrajin)

(1) Vlada z uredbo določi ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek dela pokrajin najpozneje do 1. januarja leta, ki sledi letu volitev v prve pokrajinske svete.
(2) Na podlagi uredbe iz prejšnjega odstavka se zagotovita izvedba postopkov konstituiranja pokrajin in opravljanje nalog iz pristojnosti pokrajin.

Obrazložitev:
Z besedilom je določeno, da vlada z uredbo najpozneje do 1. Januarja leta, ki sledi letu prvih volitev po ustanovitvi pokrajin, določi ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek delovanja pokrajin. Cilj ukrepov je zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za delo organov pokrajine pri izvedbi vseh postopkov konstituiranja pokrajine, sprejetja statuta in proračuna ter opravljanja nalog pokrajine do ustanovitve pokrajinske uprave in njene kadrovske popolnitve.

69. člen
(prostori za delovanje pokrajine)

(1) Poslovni prostori, ki so potrebni za delovanje pokrajine, se kot nepremično premoženje države neodplačno odsvojijo in prenesejo na pokrajino v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države

in samoupravnih lokalnih skupnosti.
(2) Če ni na razpolago ustreznih poslovnih prostorov iz prejšnjega odstavka, zagotovi prostore občina, na območju katere je sedež pokrajine. Če občina soglaša, se prostori za plačilo prenesejo v last pokrajini. Sredstva za plačilo se zagotovijo v državnem proračunu.
(3) Če so poslovni prostori, ki jih zagotovi občina, začasni, sklenejo vlada, občina in pokrajina pogodbo o uporabi prostorov, v kateri določijo rok uporabe ter nadomestilo za uporabo in stroške.

Obrazložitev:
Z besedilom je določen način zagotovitve poslovnih prostorov, ki jih potrebuje pokrajina. Prostore mora zagotoviti praviloma država v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Če država takšnih prostorov nima, jih lahko zagotovi v sodelovanju z občino, v kateri ima pokrajina sedež, z nakupom prostorov. Sredstva za plačilo prostorov se zagotovijo v državnem proračunu. Če pa občina ne soglaša z nakupom, se štejejo prostori za začasne in se sklene pogodba, v kateri se določita rok uporabe občinskih prostorov in ustrezno nadomestilo.

70. člen
(začasno financiranje pokrajine)

Do sprejetja pokrajinskega proračuna se delovanje pokrajine financira iz državnega proračuna v višini, določeni z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna in v skladu z zakonom, ki ureja financiranje pokrajin.

Obrazložitev:
Začasno financiranje pokrajine do sprejetja pokrajinskega proračuna se bo izvajalo iz državnega proračuna v obsegu, ki ga bosta določila državni proračun in zakon o izvrševanju državnega proračuna na podlagi zakona, ki bo urejal financiranje pokrajin.

71. člen
(prevzem javnih uslužbencev)

(1) Javne uslužbence, zaposlene v organih državne uprave, ki so do začetka dela pokrajin opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, prevzamejo pokrajine v pokrajinske uprave, najpozneje v 60 dneh po konstituiranju pokrajine.
(2) Javne uslužbence, zaposlene v občinskih upravah občin z območja pokrajine, ki so opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, prevzamejo pokrajine v pokrajinske uprave, najpozneje v 60 dneh po sprejetju predpisa iz tretjega odstavka 9. člena tega zakona.
(3) Prevzem javnih uslužbencev se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in položaj javnih uslužbencev, pri čemer javni uslužbenci obdržijo enakovredna delovna mesta in vse pravice pridobljene s pogodbo o zaposlitvi pri prejšnjem delodajalcu.

Obrazložitev:
Z besedilom se ureja dolžnost pokrajine za prevzem in rok prevzema javnih uslužbencev, ki bodo od začetka dela pokrajin opravljali nalog, ki bodo prešle v pristojnost pokrajin. Ob navedenem se z besedilom varuje položaj javnih uslužbencev v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja javnih uslužbencev.

72. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev:
Z besedilom sta določena objava in začetek veljavnosti zakona.